

Etatsrapport 2005

Fra Norad til Utenriksdepartementet

4. mai 2006

Norads etatsrapport 2005

Innhold

1	Oppsummering	1
2	Organisering og samarbeidsformer	2
3	Faglig rådgivning	2
3.1	Etterspørsel og kompetanse.....	2
3.2	Enkelte fag/temaområder	3
3.3	Nærmere om institusjonsutvikling som tverrfaglig hensyn	6
3.4	Faglig profilering og samarbeid med internasjonale organisasjoner og nettverk	6
4	Kvalitetssikring	7
4.1	Generelt	7
4.2	Forvaltningsgjennomganger og forvaltningsfaglige verktøy	7
4.3	UKS.....	8
5	Evaluerings	8
6	Tilskuddsforvaltning	9
6.1	Analyse av forbrukstall	9
6.2	Støtte til sivil samfunn	10
6.3	Næringsutvikling.....	12
6.4	Forskning og høyere utdanning.....	13
7	Informasjonsvirksomhet	13
8	Annet	14
9	Vedlegg.....	16
9.1	Faglig rådgivning fordelt på tema og land	Vedlegg 1... 17
9.2	Kvinner og likestilling	Vedlegg 2... 18
9.3	Faglig samarbeid med internasjonale organisasjoner og nettverk	Vedlegg 3 ... 20
9.4	Støtte til multilaterale organisasjoner	Vedlegg 4 ... 23
9.5	Løpende og planlagte rammeavtaler med norske institusjoner	Vedlegg 5.... 24
9.6	Tabeller, inkludert regnskapstall i forhold til tildelte midler	Vedlegg 6 ... 25

1 Oppsummering

Konsolideringsprosessen av Norad som fagetat fortsatte i 2005 bl.a. gjennom en bevisstgjøring av hvilke elementer som må på plass for at Norad skal bli en vel fungerende kompetanseorganisasjon. Arbeidet med ny strategi ble imidlertid lagt på is i påvente av direktørskiftet som skjedde på slutten av året.

Spørsmålet om ressursbehov og -profil sto sentralt og en dreining av ressurs- og kompetansebasen ble påbegynt. Det gjenstår like fullt et betydelig arbeid med omstilling, både knyttet til kompetanseendring internt og tilførsel av ny spisset kompetanse. Analyse av ressurs situasjonen blir derfor like viktig i tiden framover som det var i 2005. En rekke strategiske rekrutteringer ble gjennomført for å dekke ressursbehovet i forhold til etterspurt kompetanse og politisk prioriterte fagområder. Norad søker å etablere en kompetanseprofil som ivaretar de løpende behovene ved ambassaden så vel som nye politiske prioriteringer.

Det var økende etterspørsel etter Norads tjenester i 2005 fra ambassader og UD, både når det gjelder policyutvikling, multilaterale prosesser, sektorfaglig rådgivning og rådgivning innen resultatoppfølging, bistandsforvaltning og juridisk kvalitetssikring. Ambassadene har uttrykt behov for mer bistandsstrategisk rådgivning. Det vil innebære å styrke fokuset på overordnede problemstillinger som for eksempel innretning av bistandsporteføljen i et bestemt land eller i hvilke land målsettingen om økt innsats innen landbrukssektoren skal implementeres. Slike spørsmål i skjæringspunktet mellom bistandsfaglige, bistandsstrategiske og utviklingspolitiske områder, vil kreve en fortløpende åpen dialog mellom Norad og UD.

Økt etterspørsel etter faglige tjenester medførte en sterk økning i bruken av eksterne ressurser uten at det forelå en helhetlig strategi for hvilke områder som skal dekkes av hhv intern og ekstern kompetanse. Behovet for kvalitetssikring av eksterne tjenester innebærer at en er i ferd med å nå et metningspunkt når det gjelder bruk av denne kompetansen. Denne problemstillingen vil måtte følges opp i forbindelse med Norads nye strategi og krever en ny diskusjon om ressurstildeling til Norad.

Tilbakemeldingene på Norads tjenester var overveiende positive. Det er imidlertid identifisert et behov for mer systematisk evaluering/tilbakemelding fra Norads brukere. Fra enkelte ambassader er det blitt påpekt at Norad ikke har vært dyktig nok til å gjøre kjent hvilken kompetanse som kan stilles til rådighet ved hjelp av både interne og eksterne ressurser, og mer målrettet kontakt med ambassadene vil bli vektlagt.

Organisasjonsgjennomganger av en rekke frivillige organisasjoner ble foretatt og organisasjonenes kapasitet, strategi og resultater er blitt sterkere vektlagt i tildeling av midler.

Arbeidet med å forenkle forvaltningen av de 24 tilskuddsordningene i Norad ble startet i 2005 og vil bli fullført i 2006.

Informasjonsarbeidet om norsk bistand til det norske samfunn er blitt vesentlig redusert etter omorganiseringen i 2004. En nærmere dialog om rolledeling og ressurser er nødvendig.

Av bistand forvaltet av Norad i 2005 gikk 35,2 % til de minst utviklede landene (MUL). MUL-andelen for støtten gjennom norske frivillige organisasjoner var 46 %. Resultater av støtten gjennom Norads tilskuddsordninger er omtalt i innspill til St.prp. 1 (2006-2007).

2 Organisering og samarbeidsformer

Norad videreførte i 2005 arbeidet med å finne en rasjonell organisasjonsmodell, og foretok i løpet av året justeringer både for å få en tydeligere profil som fagetat og for å framheve arbeidet med sivilt samfunn. Tverrfaglig samarbeid, samarbeid mellom fag og tilskuddsforvaltning samt prosjektorganisering ble videreutviklet. En arbeidsmiljøundersøkelse gjennomført høsten 2005 pekte likevel på behov for avklaringer med hensyn til samarbeidsformer på tvers mellom avdelingene både når det gjelder sivilt samfunn og øvrige arbeidsområder. Ytterligere organisasjonsmessige tilpasninger ble imidlertid besluttet utsatt i påvente av ny direktør og arbeidet med ny strategi for Norad.

Norad videreførte i 2005 arbeidet med å utvikle ressurs- og kompetansebasen. Ny kompetanse er tilført gjennom målrettet rekruttering av totalt 23 medarbeidere i tillegg til kortvarige styrkingsoppdrag innen prioriterte områder. Som en konsekvens av manglende ressurser internt og en økende etterspørsel etter Norads tjenester, ble en rekke stillinger dekket gjennom avlønning over konsulentposten. Samtidig økte bruken av eksterne fagressurser. Utfordringen med å omdisponere deler av de interne ressursene til bistandsfaglige oppgaver vil vedvare. Utfasing av lavt prioriterte arbeidsområder skjer saktere enn forventet.

Samarbeidet med departementet var meget tett, med fast deltakelse i en rekke interne møter i UD og ukentlige møter mellom politisk ledelse og Norads direktør. Samarbeidet på det faglige og administrative området fungerte godt, og utfordringene med den nye arbeidsdelingen mellom direktorat og departement ble løst fortløpende i god dialog.

Avklaringene med departementet i forbindelse med medarbeideres overgang til UD og/eller utenriksstasjoner, var et viktig bidrag til Norads mulighet til ressursstyring og planlegging, og må videreføres.

3 Faglig rådgivning

3.1 Etterspørsel og kompetanse

Etterspørselen etter faglig rådgivning og kvalitetssikring økte i 2005. Fra UD ble det særlig etterspurt bidrag til policyutvikling, rådgivning i forbindelse med multilaterale prosesser og midler som kanaliseres gjennom det multilaterale systemet. Rådgivning og juridisk kvalitetssikring i forbindelse med GAP-bevilgningen økte sterkt. Også fra ambassadene ble det opprettholdt høy etterspørsel, og det er registrert et økende behov for mer overordnet bistandsstrategisk rådgivning. Ressursbruken i forbindelse med oppfølging av internasjonale faglige prosesser, bl.a. innen budsjettstøtte, anti-korrupsjon, giverharmonisering og bistandseffektivitet, miljø og utdanning har vært betydelig. En oversikt over faglig rådgivning fordelt på land og tema finnes i vedlegg 1.

I 2005 var det innen flere fagområder betydelig press på tilgjengelige ressurser. Norad greide likevel stort sett å imøtekomme behovet for faglig rådgivning. I løpet av året ble det gjennomført en kapasitetsstyrking på flere sentrale områder (bl.a. petroleum og styresett, fred og konflikt, helse). Det har vært en utfordring å utvikle kompetanse som kan omsettes til relevant rådgivning i en bistandssammenheng og i en landkontekst. Mer bruk av korttidsopphold på ambassader kan være et svar på denne utfordringen.

Rammeavtalene med eksterne institusjoner utgjorde en viktig del av fagbasen. Fordelingen av oppgaver på interne og eksterne ressurser varierte fra tema til tema. Innen flere områder, som for eksempel konfliktanalyser, fattigdomsanalyser og bistandseffektivitet (delegert samarbeid og sektorstøtte), ble det brukt eksterne konsulenter. Også etablering av satsingen

"Olje og utvikling" samt bestilling fra UD mht oppfølging etter katastrofer (aktualisert gjennom Tsunamien) krevde betydelig assistanse fra eksterne ressurser. Områder som hovedsakelig er blitt dekket ved intern kapasitet er bl.a. budsjettstøtte, miljø og anti-korrupsjon.

Det ble inngått nye rammeavtaler innen fagområdene miljø, styresett, samfunnsfag og økonomi, og ved utgangen av 2005 forelå det rammeavtaler med 22 institusjoner/konsulentgrupper. Norad foretok dessuten besøk ved alle landets universitet for å styrke den faglige kontakten og informere om Norads nye oppgaver og behov.

3.2 Enkeltfag/temaområder

Fredsbygging og konfliktsensitiv bistand

Etterspørselen etter faglige tjenester innen konfliktsensitiv bistand og fredsbygging var i 2005 større enn kapasiteten, men denne har blitt gradvis bedret ved innplassering og nyrekruttering. Norads Sudan-koordinator har bidratt til samordnet faglig innsats bl.a. i forbindelse med behandling av programmer i flegiverfondet. Overfor Afghanistan har Norad økt innsatsen betydelig i 2005 og bl.a. bidratt til en gjennomgang av flegiverfondet og det nasjonale solidaritetsprogrammet. Flegiverfondet har bidratt til å opprettholde offentlig tjenesteyting særlig gjennom betaling av lærerlønninger, og solidaritetsprogrammet kunne vise til positive resultater av rehabiliteringstiltak i distriktene. En større gjennomgang av norske organisasjoners arbeid i Afghanistan ble fullført i 2005. Denne bidro til å belyse problemstillinger relatert til overgangen fra Taliban-styre til mer demokratisk regime og viste at de norske organisasjonenes innsats var positiv. I dialogen med norske frivillige organisasjoner som arbeider i krigsrammede land, er konfliktsensitivitet blitt vektlagt. Norad har også bidratt i vurderinger av en rekke flegiverfond administrert av Verdensbanken. En gjennomgang av disse fondene ble påbegynt og vil bli ferdigstilt i 2006. UD's Seksjon for humanitær bistand benyttet i økende grad Norad for å vurdere nye prosjektforslag. FN-seksjonen har fått innspill vedr. FN-systemets arbeid for konfliktreduksjon og fredsbygging. Denne type rådgivning forventes også å øke i 2006.

Korrupsjon

Arbeidet mot korrupsjon har høy og økende fokus, og det er en jevn etterspørsel på faglig rådgivning, hvilket Norad har levert både til UD og ambassadene. Rådgivningen har særlig vært rettet mot risikovurderinger av sektorprogrammer og budsjettstøtte. Norad har samlet informasjon om alle pågående tiltak mot korrupsjon og laget en oversikt over ambassadenes anti-korrupsjonsstrategier. Norad har videre gitt bidrag til utvikling av kurs i anti-korrupsjon og utarbeidet korrupsjonsbestemmelser i nye avtalemaler for sivilt samfunn. Det har også vært arbeidet for at Norge skal ha en synlig rolle i EITI, som er et internasjonalt initiativ for å forbedre åpenheten i utvinningsindustrien. Dette er for Norge særlig aktuelt innen det nye prosjektet "Olje og utvikling". Norad samarbeider med internasjonale organisasjoner som arbeider med anti-korrupsjon og har organisert møter i et internasjonalt nettverk av korrupsjonsjegere. Korrupsjonsarbeidet har vært organisert som et prosjekt med egen plan og rapport som er sendt UD. Det har hovedsakelig vært brukt intern kapasitet i den faglige rådgivningen. Ressurstilgangen var ikke tilstrekkelig i 2005, men vil forbedres i 2006 med tilføring av ny kapasitet.

Budsjettstøtte

Norads rådgivning innen dette området etterspørres særlig av ambassadene i hovedsamarbeidslandene, men også i andre samarbeidsland hvor det gis budsjettstøtte. Budsjettstøtte krever omfattende koordinering mellom giverland og nær oppfølging av internasjonale prosesser. På oppdrag fra UD ble arbeidet med reviderte norske retningslinjer for budsjettstøtte påbegynt. En vurdering av om Mali, Madagaskar og Vietnam kvalifiserer til generell budsjettstøtte eller sektorbudsjettstøtte til utdanning ble påbegynt. Nært knyttet til budsjettstøttearbeidet, er arbeidet med vurdering og kapasitetsutvikling av samarbeidslandenes offentlige finansforvaltning. Norad har deltatt i en internasjonal prosess

for å komme fram til et felles rammeverk for å vurdere et lands offentlige finansforvaltning, Public Expenditure and Financial Accountability (PEFA). PEFA-rammeverket forelå i endelig utgave i 2005, og er tatt i bruk i mange land. I stor grad har intern kompetanse vært benyttet til rådgivningen (inkludert to hospitanter fra Finansdepartementet), men med noe bruk av ekstern kompetanse. Både den interne kapasiteten og tilgangen på ekstern ekspertise på disse temaene anses som tilfredsstillende og tilbakemeldinger tyder på at Norads rådgivning oppfattes som relevant.

Miljø

Arbeidet med miljøhandlingsplanen som en oppfølging av Stortingsmelding 35 (2003-2004) *Felles kamp mot fattigdom*, var en sentral oppgave i 2005. Miljø som tverrgående tema i bistanden står sentralt i handlingsplanen og har også vært inkludert i andre større oppgaver, bl.a. utarbeiding av utkast til støttedokument for Bistandshåndboka om miljø-konsekvensvurderinger. I prosjektet "Olje og utvikling" er miljøhensyn blitt ivaretatt som et viktig element i nye initiativ. I prosjektgruppen om kraft har en miljørådgiver deltatt for å ivareta dette hensynet. Kapasiteten innen naturressursforvaltning ble hovedsakelig brukt på nye satsinger i Indonesia og Tanzania, arbeid med en større satsing innenfor viltforvaltning og nasjonalparkforvaltning i Zambia samt forberedelsene til en større gjennomgang av miljø-porteføljen i Mellom-Amerika. Arbeidet resulterte i identifisering og igangsetting av flere nye tiltak.

Som følge av arbeidet med å konsentrere norsk bistand til færre sektorer i de enkelte land, har den bilaterale innsatsen på vannressursforvaltning og vannforsyning og sanitær blitt redusert. I 2005 var hovedfokus for arbeidet ved utestasjonene innen disse områdene rettet mot Nile Basin Initiative, NELSAP, samt utvikling av et felles forvaltningsregime for Zambezi-vassdraget og institusjonsutvikling av vanddirektoratet i det palestinske området. Mot slutten av året startet arbeidet med vannressursforvaltning på Balkan.

Næringsutvikling

Oppfølging av NIS-initiativet har vært varierende for de enkelte land. Prinsippet om å begrense utviklingssamarbeidet i det enkelte land til tre innsatsområder gjør at handel og næringsutvikling ofte ikke blir prioritert. I regi av UD, og i nært samarbeid med Norad, ble det i 2005 gjennomført en studie av det nåværende virkemiddelapparat for næringslivssamarbeidet. Som en oppfølging av denne studien tas det bl.a. sikte på å etablere en førstelinjetjeneste (front office) i samarbeid med ulike aktører som Norfund, Fredskorpset, Innovasjon Norge og GIEK for å koordinere og presentere virkemidlene overfor næringslivet.

Formalisering av fattiges eiendomsrettigheter er et nytt, omfattende satsingsområde innen utviklingssamarbeidet. Det er vedtatt å etablere et tverrfaglig prosjekt i Norad for bl.a. å sikre rettighetsperspektivet generelt og særlig kvinners rett til jord.

Tsunamien i sør- og sørøst-Asia medførte mye oppfølging på fiskeriområdet, bl.a. med havbunns- og ressurskartlegging i Indonesia. Norad har videre bl.a. bistått ambassaden i Pretoria med gjennomføring av resultatgjennomganger av det omfattende samarbeidet i Namibia og i Sør-Afrika. Begge dokumenterte gode resultater, selv om det i Sør-Afrika gjenstår en del på kapasitetsutviklingen hos fiskerimyndighetene.

Energi

Forvaltning av petroleumsressursene og den rolle Norge kan spille som samarbeidspartner basert på kompetanse og erfaring, fikk økt fokus i 2005. Norad ble av UD bedt om å bistå med å utvikle grunnlaget for den nye økte satsingen på "Olje og utvikling". Norad har stått sentralt i operasjonaliseringen bl.a. som sekretariat for styringsgruppen. Norad har også gitt løpende rådgivning til ambassader og UD i pågående program og i utviklingen av nye samarbeidstiltak. Initiativet har avdekket et stort behov for og ønske om norsk samarbeid fra

aktuelle land. Norad har hatt for liten kapasitet på dette området i løpet av året og har derfor startet rekrutteringen av nye medarbeidere. UD nedsatte i 2005 en arbeidsgruppe, med Norad som sekretariat, for å utrede tiltak for å øke norsk innsats på kraftsektoren. Gruppen har presentert konkrete tiltak for å øke innsatsen på denne sektoren og disse forslagene blir nå lagt til grunn for planleggingen av en økt satsing. Det har vært en konstant høy etterspørsel etter rådgivning på dette feltet fra ambassader og UD langt utover den kapasitet Norad har til disposisjon.

Helse og Hiv/Aids

Fagrådgivning innen helse har i 2005 vært organisert omkring to hovedakser, globalt og i forhold til enkeltland. Innsatsen mot globale prosesser har vært økende som en følge av sterk politisk interesse internasjonalt for helse og hiv/aids, og fordi Norge er blitt en betydelig aktør innen feltet. I samarbeid med UD har Norad bidratt til å få gjennomslag for en ny støtteordning i vaksinealliansen GAVI i forhold til utvikling av helsesystemer på distriktsnivå; etablering av en internasjonal allianse med sekretariatet i WHO for å arbeide med helsepersonellkrisen; bedre arbeidsdeling mellom aktørene som arbeider innen hiv og aids; og styrket fokus på seksuell og reproduktiv helse, bl.a. gjennom kontakten med IPPF.

Rådgivning på landnivå innen helse har i 2005 primært vært knyttet til Malawi og Mosambik. Situasjonen i Malawi er særlig kompleks på grunn av alvorlig helsepersonellmangel, forverret matvaresikkerhet og spesielt mangelfull kapasitet lokalt til å planlegge og levere tjenester. Den faglige kontakten med frivillige organisasjoner ble prioritert, spesielt innen tuberkulose og hiv og aids.

Norad gjennomførte i 2005 et eget aidsprosjekt for å styrke aidskompetansen i organisasjonen. Formålet var å skape større forståelse for hvordan epidemien underminerer utvikling innen alle samfunnsområder og hva som kan gjøres for å motvirke dette. Videre har Norad bidratt i de globale prosessene for å styrke samordningen av aidsarbeidet på landnivå, og også vært engasjert i oppfølgingen av det Globale Fondet og utformingen av UNAIDS forebyggingsstrategi.

Utdanning og forskning

Faglig rådgivning på disse feltene har vært omfattende i 2005. Vurderinger av generell budsjettstøtte, sektorbudsjettstøtte og sektorprogramstøtte som kanaler for utdanningsstøtten har stått sentralt (se ovenfor om budsjettstøtte). Ulike modeller ble valgt. I Tanzania valgte man å innlemme støtten til grunnutdanning i den generelle budsjettstøtten. Det vil i tiden framover bli viktig å se på hvordan en kan opprettholde faglig dialog og oppfølging når støtten ikke lenger tilfaller grunnutdanning direkte, samt å vurdere hensiktsmessigheten av at støtte kanaliseres som budsjettstøtte heller enn som sektorstøtte.

Utdanning i land i konflikt/post-konflikt har vært et viktig arbeidsområde i 2005. I Afghanistan har hovedfokus vært kartlegging og kunnskapsinnhenting for å bidra til en vurdering av mulige kanaler for støtte. I Sudan er det gitt faglige bidrag bl.a. til en generell gjennomgang av utdanningssektoren. I Angola er det lagt vekt på å etablere et programsamarbeid med UNICEF og frivillige organisasjoner for å bistå myndighetene i oppbyggingen av utdanningssystemet. I Nepal har det vært særlig fokus på hvordan konflikten påvirker skolegang og skolesystemet. I 2006 vil Norad systematisere erfaringer på tvers av landene om effektiv tjenestelevering i konfliktområder.

Norad har deltatt i en omfattende utredningsprosess initiert av ambassaden i Dar es Salaam som har dannet grunnlag for overføring av forvaltningsansvaret for avtalene innen høyere utdanning og forskning til Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU). I Sør-Afrika har rådgivning innen dette feltet vært knyttet til oppstart av en ny femårsperiode for forskningsprogrammet mellom Sør-Afrika og Norge.

3.3 Nærmere om institusjonsutvikling som tverrfaglig hensyn

Institusjonsutvikling har lenge vært et overordnet mål i bistanden, både som en hovedmålsetting ved programmer og prosjekter og som et tverrgående element generelt i bistanden. Etter at bruken av eksperter og rådgivere ble faset ut av norsk bistand tidlig på nittitallet, har reform av offentlig sektor og institusjonssamarbeid blitt de viktigste kanalene for kapasitetsutvikling og institusjonell styrking av partnere i sør. En lang rekke norske forvaltnings- og forskningsinstitusjoner er knyttet opp i langsiktige samarbeidsavtaler med lokale partnere, hvor institusjonell styrking er det sentrale elementet i samarbeidet. Gode eksempler på slike pågående programmer i 2005 er samarbeidet mellom Oljedirektoratet og myndighetene i Øst-Timor om utvikling av petroleumssektoren og Fiskeridirektoratet i Bergen og myndighetene i Vietnam om fiskerilovgivning. Institusjons- og kapasitetsutvikling er også en viktig del av sektorprogrammer hvor Norge deltar, for eksempel innen utdanningssektoren. En evaluering av institusjonssamarbeidet mellom Kunnskapsdepartementet og søsterdepartementene i Zambia og Nepal ble påbegynt i 2005 og vil bli ferdigstilt i 2006.

I forbindelse med overgangen til sektorprogrammer og budsjettstøtte i de senere årene har imidlertid vektleggingen av separate norske samarbeidsrelasjoner med partnere i Sør blitt mindre framtreddende og institusjonsutvikling er i større grad blitt ett blant flere elementer i den felles dialogen mellom giverne og samarbeidslandene. Det gjør at institusjonsutvikling som overordnet målsetting er blitt mindre synlig, samtidig som metodikk og tilnærming til dette arbeidet er lite utviklet i forhold til disse nye utfordringene. OECD/DAC offentliggjorde i 2005 en rapport som oppsummerer erfaringer med kapasitetsbygging i bistanden. Hovedkonklusjonen er at det er behov for å vektlegge institusjonell kapasitetsbygging i sterkere grad, samt utvikle nye og tilpassede metoder og tilnærminger til dette arbeidet. Norad har deltatt i arbeidsgruppen som sto bak rapporten.

3.4 Faglig profilering og samarbeid med internasjonale organisasjoner og nettverk

Det er ønskelig å framheve noen områder hvor Norad i 2005 har hatt en høy profil nasjonalt og internasjonalt.

Norad var pådriver for å løfte helsepersonellkrisen høyere på den internasjonale dagsorden ved bl.a. å organisere en internasjonal konferanse i Oslo og delta i en internasjonal arbeidsgruppe. Dette har ført til etablering av en tverrfaglig allianse der land og sentrale aktører kan lære av hverandre og samordne innsatsen internasjonalt (for eksempel ift migrasjon) og på landnivå. Dette vil bidra til institusjonsutvikling i en sektor med viktige offentlige tjenester for bistandens målgruppe.

Innen alfabetisering deltok Norad i 2005 i redaksjonskomitéen for Global Monitoring Report 2006 for Education For All (EFA) og arbeidet aktivt i oppfølgings- og informasjonsarbeidet til denne, bl.a. i EFA-forum i Norge. Dette dannet også grunnlag for det norske innlegget på Høynivåmøtet for utdanning i Beijing i november.

I forbindelse med utredningen av økt norsk støtte til utvikling av kraftsektoren i fattige land ledet Norad en felles dialogarena med de ulike aktørene i Norge (forvaltningen, næringslivet, forskning, utdanning og NGOene). Dette forumet bidro til å samle kompetanse og skape engasjement for Norges innsats på sektoren.

Norad har videre deltatt aktivt i arbeidet med å redusere handelshindre for bl.a. landbruksprodukter og fisk knyttet til sanitære og fytosanitære (SPS) importregler og har sammen med Sida fått gjennomført utredninger på området som har fått stor betydning. Norad har også vært med på å arrangere flere konferanser i Afrika om temaet og har bidratt konkret med tiltak i flere land og regioner, særlig i Øst-Afrika.

Innenfor arbeidet med urfolk i utviklingssamarbeidet var Norad blant initiativtakerne til et første internasjonalt givermøte i 2005 om implementering av institusjonelle rammeverk/retningslinjer. Norad bidro bl.a. med informasjon om de norske retningslinjene og norske erfaringer fra arbeidet med urfolk. Denne erfaringsutvekslingen har ført til nærmere kontakt og koordinering på urfolksområdet mellom flere likesinnede givere. Norad spilte også en aktiv rolle i den norske delegasjonen under 4.sesjon av FNs Permanent Forum for urfolksspørsmål i 2005, der tusenårsmålene og hensyntaken til urfolk sto på dagsorden.

Innenfor internasjonalt faglig samarbeid har Norad deltatt i OECD/DACs forskjellige nettverk. Selv om deltakelsen er tids- og arbeidskrevende, er vurderingen at det gir resultater i form av utvikling av ny kunnskap og metode som er viktig for faglig rådgivning. Koordinering og effektivisering av dette arbeidet kan forbedres, særlig hva gjelder tilbakeføring av erfaringer til egen organisasjon. Norad bidrar også inn i Nordic + prosesser bl.a. i arbeidet for å styrke delegert samarbeid og for å oppnå omforente standpunkter i OECD/DAC sammenheng.

Norads rådgivere deltar i flere nordiske faglige nettverk innen forskjellige tema. Et eksempel er U4 nettverket for anti-korrupsjon som innebærer et viktig bidrag til vedlikehold og bygging av kompetanse, gjennom kurs og temasider på internett i tillegg til en korrupsjons "help desk".

I tillegg til faglig samarbeid med internasjonale organisasjoner og nettverk gis det økonomisk støtte til noen slike organisasjoner som arbeider innenfor naturressursforvaltning, vann, næringsutvikling, mikrofinans, korrupsjon, frie media og statistikk. Nytteverdien av dette samarbeidet oppleves som stor fordi organisasjonene er faglig helt i forkant og gir Norad inngrep med viktige fagområder. Organisasjonene fungerer dessuten som møteplasser for givere med sammenfallende interesser og bidrar dermed ytterligere til den faglige verdien av samarbeidet.

4 Kvalitetssikring

4.1 Generelt

Norad har i 2005 i tråd med sitt mandat lagt vekt på kvalitetssikring som et gjennomgående tema innenfor de fire definerte hovedoppgavene.

Erfaringer har vist at presise bestillinger av faglige råd og god dialog med oppdragsgiver om bestillingen er viktig for å sikre kvalitet og relevans. Tilbakemeldingene fra brukerne har vært overveiende positive, men det er identifisert et behov for et mer systematisk opplegg for tilbakemelding/evaluering for å få mer informasjon om relevans, hvordan rådene har vært brukt og om utfallet av de prosesser Norad har gitt innspill til. Dette vil bli fulgt opp i løpet av 2006.

4.2 Forvaltningsgjennomganger og forvaltningsfaglige verktøy

Kvalitetssikring av bistandsforvaltningen ved ambassadene ivaretas bl.a. gjennom forvaltningsgjennomgangene og løpende juridisk rådgivning. I 2005 ble det gjennomført gjennomganger ved ambassader i syv samarbeidsland, kombinert med opplæring i Bistandshåndboka og Avtalehåndboka. Forvaltningsgjennomgangene i 2005 var basert på en ny tilnærming hvor ambassadene selv gjennomgikk forvaltningen iht. utarbeidet sjekkliste. Saksbehandlers bruk av sjekklister førte til økt læringseffekt og involvering i selve kontrollen, noe som på sikt kan bidra til kvalitetsheving av ambassadenes bistandsforvaltning.

Gjennomgangene viste at kvaliteten på ambassadenes bistandsforvaltning er varierende og strekker seg på hele skalaen fra mangelfull til utmerket. Avgjørende faktorer synes å være

klare interne kvalitetssikringsrutiner for bistandsforvaltningen og tilstrekkelig opplæring av ansatte i forkant av utreise/tiltredelse.

Den reviderte Bistandshåndboka ble fullført i 2005 og ble tatt i bruk fra 1. juni. Justering av Avtalehåndboka ble påbegynt. Utkast til støttehåndbøker og veiledninger for bærekraftselementer og ulike bistandsformer ble påbegynt og vil bli fullført i 2006. Arbeidet med forenkling av forvaltningen av tilskuddsordningene i Norad startet opp og vil bli ferdigstilt i 2006.

I 2005 ble det interne statistikksystemet (Stat.sys 3.1) ferdigutviklet. Arbeidet med å knytte opp det nye systemet med en web-løsning, en såkalt statistikkportal på www.norad.no, ble også påbegynt i 2005. Denne statistikkportalen kommer til å gi interne og eksterne brukere større tilgang til informasjon om norsk bistandsstatistikk fra 1960 og framover i tid.

4.3 UKS

Norad ledet arbeidsgruppen for bistandsrelatert opplæring i UKS som la fram sin rapport om kompetansekrav for bistandsforvaltere i mai 2005. Det var også en bred deltakelse fra Norad i utvikling av kurs og som forelesere på kurs. Det er behov for en mer koordinert samhandling mellom UKS og Norad for å få en mer effektiv utnyttelse av Norads ressurser i dette arbeidet. Det er dessuten en utfordring både for ledelsen og ansatte i UD og Norad å utnytte den kapasiteten UKS representerer når det gjelder kompetansebygging innen utviklingssamarbeid. Dette er særlig viktig i forberedelsene til utestasjonering.

5 Evaluering

Det ble utarbeidet et revidert evalueringsprogram for 2005 i konsultasjon med relevante avdelinger i UD og Norad og godkjent av politisk ledelse. Et utkast til instruks for evalueringsvirksomheten ble sendt departementet i 2005. Revisjonen vil bli fullført i 2006.

I forbindelse med de evalueringene som har vært utført i løpet av 2005, ser man at det stadig er vanskelig å si noe om måloppnåelsen og de konkrete resultatene av en innsats. Årsakene er som regel manglende "baseline" data og vage målformuleringer. Dette svarer dårlig til økte krav om resultatrapportering og forventninger om å kunne vise til resultater. Evaluering alene kan imidlertid ikke dokumentere resultater hvis ikke planleggingen og oppfølgingen følger kravene i Bistandshåndboka. Norad vil bidra til å endre dette gjennom bedre resultatfokus i den faglige rådgivningen.

Evalueringenenes primære formål er å bidra til læring og kontroll. Læringsaspektet har bl.a. vært ivarettatt ved utstrakt bruk av referansegrupper der berørte parter blir involvert, men uten at evalueringens kontrollfunksjon kompromitteres. Referansegrupper stiller krav til berørte avdelinger både i Norad og Utenriksdepartementet. Erfaringene med hvordan den enkelte avdeling har prioritert dette, har variert noe, men i økende grad synes disse prosessene å bli mer konstruktive. Det har dessuten blitt arrangert en rekke seminarer hvor resultatene fra egne og delfinansierte evalueringer har blitt presentert og gjort til gjenstand for diskusjon.

Flere evalueringer blir gjennomført som flergiverevalueringer. Det har vært en utfordring å finne en balanse mellom egeninitierte evalueringer og fellesevalueringer, hvor løsningen har blitt en nokså jevn fordeling. Også innenfor evalueringsarbeidet ligger det føringer for oppfølging av Paris-erklæringen om bistandseffektivitet. Samarbeidet internasjonalt foregår innenfor rammen av DACs evalueringsnettverk.

Partnerskapsavtale ble inngått med UNDP og samarbeidet med Verdensbanken videreført. Et viktig formål med partnerskapsavtalene er å bidra til å styrke forvaltningens evalueringsfaglige kompetanse og kunnskapsdeling om hva som er god bistand. Gjennom

partnerskapet med Verdensbanken støtter Norad også utvikling av evalueringskompetanse i utviklingsland. Innenfor det humanitære feltet ytes det bidrag til Active Learning Network for Accountability and Performance in Humanitarian Aid (ALNAP) og erfaringer om gode metoder og verktøy i humanitær bistand viderefremmes.

Evalueringene i 2005 bidro til kunnskap på følgende policyområder:

- *Kvinner og likestilling* gjennom innspill til revideringen av "Strategi for kvinne- og likestillingsrettet utviklingssamarbeid".
- *Kapasitetsutvikling* ved at evalueringen av Norads stipendprogram følges opp i forhold til anbefalingene om økt konsentrasjon faglig og geografisk, samt større vekt på samarbeidet med institusjoner i Sør.
- *Nye bistandsformer* ved at fellesevalueringen av budsjettstøtte vil være et viktig innspill til den videre diskusjonen omkring budsjettstøtte som bistandsform.
- *Humanitær bistand* via et internasjonalt samarbeid om evaluering av humanitær bistand knyttet til tsunami-katastrofen som vil bidra til å videreutvikle samarbeidsmodeller for evalueringer på det humanitære området.
- *Fred og konflikt* gjennom metodeutvikling for å styrke kvaliteten på evaluering innenfor fredsbygging i samarbeid med OECD/DAC.
- *Sivilt samfunn* ved innspill til videre refleksjon omkring dilemmaer og utfordringer knyttet til det å dokumentere utviklingseffekten av frivillige organisasjoners arbeid og deres rolle som endringsaktører.
- *Det multilaterale systemet* gjennom bidrag til arbeidet med å fornye Utenriksdepartementets avtale med United Nations Environment Programme (UNEP) fra 2006.

Det vises for øvrig til egen årsrapport om evalueringsvirksomheten 2004/2005 som er under utarbeidelse.

6 Tilskuddsforvaltning

6.1 Analyse av forbrukstall

Av bistand gjennom Norad¹ i 2005 på 1.863,1 mill gikk 656 mill (35,2 %) til de minst utviklede landene (MUL). Den relativt lave MUL-andelen forklares ved at Norad forvalter mange globale søknadsbaserte tilskuddsordninger. MUL-andelen for støtten gjennom norske frivillige organisasjoner var 46 %.

17 % av den bilaterale støtte ble kanalisert til de sju hovedsamarbeidslandene, mens 26 % gikk til de andre 18 samarbeidslandene, til sammen 43 % av midlene. 57 % av midlene ble i 2005 overført til "øvrige land". Totalt 86 land mottok støtte via Norad i 2005, mot 80 i 2004. De ti største mottakerlandene av midler fra Norad var i følgende rekkefølge: Uganda, Bangladesh, Etiopia, Sri Lanka, Sudan, Det palestinske området, Mali, Mosambik, Kina, Nicaragua. Disse landene mottok støtte i en størrelsesorden mellom 37 og 79 mill kroner.

I 2005 ble 3,5 % av Norads totale bistandsoverføringer kanalisert gjennom multilaterale kanaler (multi og multi-bi) mot 5,5 % i 2004. 61,5 % ble kanalisert gjennom norske frivillige organisasjoner. Inkluderes støtten til internasjonale, regionale og lokale organisasjoner, gikk 68,9 % gjennom frivillige organisasjoner.

Fordelingen etter tematiske satsingsområder i 2005 viser at 40,1 % av den totale bistanden gjennom Norad gikk til helse, utdanning og annet innen sosial sektor (mot 46,6 % i 2004). Av disse 40,1% gikk utgjorde helse 7, 8 %, og hvis man inkluderer innsatsen innen hiv/aids øker andelen til 11,9 %. 14,3 % gikk til utdanning, hvorav 4,4 % til grunnutdanning, 6,5 % til

¹ Eksklusiv administrasjon og ren multilateral bistand

høyere utdanning (videregående, høyskole- universitetsutdanning) og 3,4 til generelle tiltak innen utdanningssektoren. Satsingen innen hiv/aids økte også noe, fra en andel på 3,2 % i 2004 til 4,1 % i 2005. Arbeidet med næringsutvikling og handel ble gitt økt prioritet med en andel på 26,4 % (mot 20,6 % i 2004). Godt styresett ble gitt omtrent like høy prioritet i 2005 som året før, med en andel på 18 % sammenlignet med 19 % i 2004. Både miljø og energi ble i 2005 tillagt økt betydning, både fra et ressursynspunkt og med hensyn til styresett, og 7,6 % av bilateral bistand via Norad gikk til dette resultatområdet, sammenlignet med 5,2 % i 2004. I vedlagte tabeller 6 A-C vises fordeling på geografi og resultatområder i forhold til de ulike bevilgningene som forvaltes av Norad.

Andelen av total bilateral (inkludert multi-bilateral) støtte som hadde barn og kvinner som hovedmålgruppe var på henholdsvis 26,3 % og 30,9 %. Hovedmålgruppen funksjonshemmede lå på 6,6 % (mot 6,4 i 2004), mens andelen for urfolk var på ca 8,5 %. Det gjøres oppmerksom på at et prosjekt kan ha en eller flere hovedmålgrupper.

6.2 Støtte til sivil samfunn

Kap 160. Sivil samfunn og demokratiutvikling

Norge er et av de OECD-land som kanaliserer størst andel av sin bistand via det sivile samfunn. Sivil samfunns organisasjonene har både land-, fag- og bistandsfaglig kompetanse som gjør dem til relevante aktører for utviklingssamarbeidet. Via denne kompetansen, forankringen i det sivile samfunn i Norge og partnerskap med lokale sivil samfunnsaktører, har frivillige organisasjoner og andre norske sivil samfunns aktører gode forutsetninger for være samarbeidsparter i arbeidet for å nå fattige og marginaliserte grupper. Norsk bistand kanalisert via norske sivil samfunns aktører har også som mål å framme det folkelige engasjement i Norge rundt utviklings- og Nord/Sør-spørsmål. Dette hensynet står særlig sentralt for informasjonsstøtten, men også for støtten til et bredt spekter av mindre organisasjoner.

Post 70 Sivil samfunn – norske organisasjoner

Forbruk i 2005 var 1 022,4 mill.

Over denne posten finansieres støtte til norske frivillige organisasjoner med flerårige samarbeidsavtaler og enkeltavtaler, urfolksprogrammet, kulturtiltak i regi av norske frivillige organisasjoner, solidaritetspotten (inkl filmstøtte) samt ekstratiltak i forbindelse med folkelige engasjement knyttet til naturkatastrofer.

Sentrale tema i dialogen mellom Norad og de norske organisasjonene i 2005 har vært at virksomheten skal bidra til å styrke sivil samfunn på landnivå, at norsk tilskuddsmottaker skal tilføre lokal partner en merverdi utover det finansielle bidraget for eksempel kompetanse- og institusjonsbygging, og at tiltakene skal være i tråd med nasjonale planer og prioriteringer.

Det er videre ført en faglig dialog med organisasjonene om sentrale fagtema som utdanning, helse, hiv/aids, godt styresett, rettighetsbasert tilnærming, urfolk, kvinner/ likestilling og kjønnslemlestelse. Selv om det i de fleste tilfeller ser ut som om dette fører til en større forståelse hos organisasjonene, er det for tidlig å si noe om hvilke resultater dette får for planleggingen og innretningen av bistandstiltak. Det må arbeides videre for ytterligere systematisering og oppfølging av fagdialogene for å styrke den gjensidige læring. Fokuset på funksjonshemmede på landnivå er styrket. Som eksempel kan nevnes det årlige møtet mellom ambassaden i Lilongwe og de norske frivillige organisasjonene og deres partnere i Malawi som hadde fokus på funksjonshemmede i bistanden. På oppfølgingsseminarer i Norge kunne flere frivillige organisasjoner vise til strategier og planer med større vekt på denne målgruppen.

Ambassadene har i 2005 spilt en viktig rolle i vurderingen av hvorvidt programmer og tiltak er i samsvar med nasjonale strategier for utvikling og tilpasset konteksten i de ulike samarbeidslandene. Nye tiltak som ikke er i tråd med nasjonale planer, ble i hovedsak avslått. Samordnet innsats i land rammet av konflikt var tillagt stor vekt i 2005, det samme gjelder organisasjonenes konfliktsensitivitet. Gjennom en rekke seminarer avholdt i samarbeid med ambassadene, både ute og hjemme, er koordinering av innsatsen på landnivå blitt styrket.

Som et ledd i kvalitetssikringen i tilskuddsforvaltningen har Norad i flere år gjennomført organisasjonsgjennomganger av norske frivillige organisasjoner. I 2005 ble det arbeidet med en ny mal med sikte på å systematisere dette arbeidet.

Det ble gjennomført organisasjonsgjennomganger av Leger uten Grenser, Caritas Norge, Selskapet for Norges Vel og LO, samt programgjennomgang av Utviklingsfondet i Etiopia. Gjennomgangene fikk konsekvenser for tildelingene til de enkelte organisasjonene. Synteserapport på "Study of the impact of the work" med fokus på Redd Barna i Etiopia og Forut på Sri Lanka ble ferdigstilt. Denne peker bl.a. på at det kan være vanskelig å omsette generelle retningslinjer for tilskudd til praktisk arbeid i felt, og at de frivillige organisasjonene i større grad bør definere sin rolle basert på analyse av lokal kontekst. Resultatene av studien er brukt som innspill til Rattsø-utvalget. Kirkens Nødhjelp avsluttet en avtaleperiode i 2004 og framla en sluttrapport for hele foregående periode (1999-2004) i 2005. Rapporten viser resultater på landnivå og omhandler endringer i strategi og arbeidsmetoder. Ref. forøvrig resultatomtale i Norads innspill til St.prp.nr.1 2007.

Kvaliteten på resultatrapporteringen fra de ulike organisasjonene er varierende. De store profesjonelle organisasjonene har solide kvalitetssikrings- og resultatoppfølgingssystemer og kan levere gode data, mens kravene til de små organisasjonene må tilpasses deres kapasitet. Norad reviderte i 2005 ulike skjemaer og formater både for søknader og rapportering som et første steg i arbeidet med å forenkle systemet og innføre større fleksibilitet i forhold til ulike type organisasjoner. Siktemålet når det gjelder samarbeidsorganisasjonene er å løfte fokuset fra enkeltprosjekter til organisasjonenes kapasitet, strategier og resultater på mer overordnet nivå.

Norad lanserte i 2005 en evalueringsdatabase for sivilt samfunn. Alle norske organisasjoner er forpliktet til å legge inn eksternt utførte evalueringer og gjennomganger av tiltak som mottar støtte fra Norad. Formålet med databasen er økt synliggjøring av resultater samt å bidra til økt læring mellom organisasjonene. Basen er søkbar på organisasjon, land, og tema.

Kap 160 post 71. Støtte til informasjon og opplysningsarbeid.

Forbruk i 2005 var 38,0 mill.

Over denne posten gis støtte til rammeavtaler på informasjon, infostøtte til 'de fem store', Nord/Sør informasjonsstøtte samt skoleutveksling. Formålet med informasjonsstøtten er å bidra til at norske organisasjoner skal kunne drive informasjonsarbeid i Norge om Nord/Sør- og utviklingsspørsmål. Ordningen skal stimulere til engasjement og debatt, samarbeid og økt kompetanse i organisasjonene. Bl.a. gjennomførte 'de fem store' i 2005 en ungdomskampanje "involveyourself".

Kap. 160 post 73 Kultur

Forbruk i 2005 var 17,8 mill.

Det ble iverksatt gjennomgang av tre samarbeidsprosjekter innen kultur i 2005, med fokus på måloppnåelse og resultater. Funnene var positive på aktivitetsnivå, mens det ble reist spørsmål om reell likeverd mellom partene i Norge og Sør ikke minst pga asymmetrisk ansvar for penger. Likeledes er det en utfordring å dokumentere mer varige virkninger på institusjonsnivå i Sør. Rapporten fra gjennomgang av vennskapssamarbeid på kultur er

særdeles positiv og framhever spesielt kostnadseffektivitet og stort engasjement i lokalsamfunnene i Norge og i Sør.

Kap 160. post 75 Internasjonale organisasjoner

Forbruk i 2005 var 120,47 mill.

De internasjonale organisasjonene (INGOene) utgjør en relativt liten, men strategisk og faglig viktig del av den norske bistandsinnsatsen. Støtten går til veletablerte organisasjoner med unik kompetanse innenfor prioriterte samarbeidsområder. Tilskuddene blir oftest gitt som generelt tilskudd til organisasjonens arbeid (budsjettstøtte/core funding). Det er et utstrakt samarbeid med andre givere rundt de enkelte organisasjoner.

I 2005 fikk 31 internasjonale organisasjoner og nettverk støtte. Forutsetningen i Tildelingsbrevet for 2005 om å tildele minst NOK 40 mill. til IPPF (International Planned Parenthood Federation) er oppfylt. Det ble også tildelt midler til organisasjonene IUCN (The World Conservation Union), GWP (Global Water Partnerships), WSSCC (Water Supply and Sanitation Collaborative Council), WWB (Women's World Banking) og Right to Play.

I løpet av 2005 ble det lagt økt vekt på INGOene som strategiske samarbeidspartnere for Norad. Det tas sikte på langsiktig samarbeid basert tilfredsstillende gjennomganger av organisasjonene. I 2005 ble det fullført tre eksterne evalueringer av organisasjoner som mottok støtte over denne posten. Disse er blitt fulgt aktivt opp. Som eksempel nevnes evalueringen av International Council for Adult Education (ICAE) som anbefalte mer fokus på Afrika særlig m.h.t. bygging av institusjoner. Ytterligere tre gjennomganger ble igangsatt og forventes ferdig i 2006.

6.3 Næringsutvikling

Kap. 161 Næringsutvikling

I 2005 la man vekt på å styrke sammenhengen mellom Norads faglige arbeid med næringsutvikling innen bl.a. fiske, landbruk og infrastruktur og bruken av de virkemidlene Norad forvalter. I dette arbeidet er ambassadene viktige partnere, og regionale konferanser om næringsutvikling i Afrika og Asia har vært viktige møteplasser for å tilføre ambassadene økt kunnskap om fagområdet og virkemidlene, og å bidra til bedre koordinering og samarbeid.

Post 70- Nærings- og handelstiltak

Forbruk i 2005 var 60,0 mill.

Under denne posten finansieres det mange og til dels små tiltak. Det blir fortsatt arbeidet med å gjøre disse ordningene så fleksible at de kan tilpasses de behov næringslivet måtte ha i denne sammenheng. Tilbakemeldingene er at slike tiltak er viktige "såpenger" i startfasen av et engasjement. Arbeidet i Uganda har fått størst omfang, hvor NHO gjennom de siste tre år har vært aktiv med prosjektidentifikasjoner og kobling mot norske partnere. Det er registrert et behov for sterkere koordinering og styring av denne innsatsen. Det er gjennomført behovsanalyser når det gjelder etablering av kvalitetssikringssystemer knyttet til eksport av produkter fra utviklingsland. Studiene har ført til igangsetting av opplæringstiltak og etablering og styrking av institusjoner i Asia og Afrika i samarbeid med UNIDO.

Post 72 - Finansieringsordning for utviklingstiltak

Forbruk i 2005 var 92,5 mill.

Etter at blandet kreditt ordningen ble gjort ubunden har det tatt tid å bygge opp en portefølje av prosjekter. I 2005 ble det foretatt utbetaling til tre prosjekter – elektrifisering i Bangladesh, vannforsyning i Vietnam og kartlegging av kontinentalsokkelen i Sri Lanka. Det er i løpet av 2005 opparbeidet en relativt stor portefølje av blandet kreditt prosjekter som befinner seg på forskjellige stadier i behandlingsprosessen.

Post 73 - Institusjonsutvikling i utviklingsland

Forbruk i 2005 var 11,3 mill.

Posten benyttes til å støtte oppbygging av institusjonelle rammebetingelser for næringsvirksomhet og handel. Dette aspektet er spesielt vektlagt i NIS-strategien ettersom forutsigbare og stabile institusjonelle rammebetingelser er en viktig forutsetning for å styrke privat sektor. Det er nå bygd opp en stor portefølje av tiltak under denne posten som anses å være et "vekstområde" innen næringsutvikling. Sri Lanka var den største mottaker under denne posten etterfulgt av Irak, hvor det er satt i gang et større institusjonssamarbeid for forvaltning av landets oljeressurser.

6.4 Forskning og høyere utdanning

Kap. 165 post 70 Forskning og høyere utdanning

Forbruk i 2005 var 289,5 mill.

I 2005 tok Norad initiativ til å etablere et forskningsnettverk med UD og eksterne aktører. Det ble dessuten satt i gang et arbeid for å se nærmere på hvordan de ulike støtteordningene til forskning og høyere utdanning kan samordnes bedre og for å finne effektive måter å formidle resultater fra forskning.

Støtte til Sør-Nord universitetssamarbeid

De største programmene er NUFU (Nasjonalt program for utviklingsrelatert forskning og utdanning) og Stipendprogrammet. Mesteparten av midlene forvaltes av SIU. Ny avtale ble forhandlet fram for NUFU for perioden 2007-2011. Denne har mer vekt på kapasitetsbygging i samarbeidsland. Et forskningsprogram mellom norske og sudanske forskere ble etablert for å utvikle ny kunnskap om fredsbygging i Sudan og overvåke fredsprosessen i landet. Programmet har ambisjoner om å levere forskningsbasert kunnskap som kan brukes i den praktiske implementeringen av fredsavtalen for beslutningstakere og politikkutformere i Sudan, samt for bistandsorganisasjoner engasjert i Sudan. Evalueringen av Stipendprogrammet i 2005 har ført til større geografisk og faglig konsentrasjon og mer vekt på kapasitetsbygging av partnerinstitusjoner i Sør slik at disse i større grad kan overta det fulle ansvaret for masterprogrammene.

Støtte til regionale organisasjoner for forskningssamarbeid

Det gis støtte til en rekke sentrale regionale forskningsorganisasjoner i både Afrika, Asia og Latin-Amerika. Det var i 2005 økt faglig kontakt med disse organisasjonene og bedre samordning med andre giverland. Det har gjennomgående vært økt aktivitet og tilstrømming av nye medlemmer i de regionale organisasjonene og nettverkene. En utfordring er å få større faglig utbytte og mer aktiv og målrettet bruk av resultater og kunnskap som organisasjonene besitter, også i Norads arbeid.

Støtte til langsiktig utviklingsforskning i Norge

Støtten går til utviklingsforskning i Norge, Norges bidrag til Det nordiske Afrikainstituttet og støtte til enkelte forskningsmiljøers deltakelse i internasjonale forskningsprosjekter. To programmer som forvaltes av Norges forskningsråd ble igangsatt i 2005: "Fattigdom og fred" og "Global helse". Forskningsrådet og Norad innledet i 2005 et samarbeid om en serie seminarer for å sikre en mer systematisk bruk av forskningsresultater fra dette forskningsprogrammet i UD og Norad.

7 Informasjonsvirksomheten

To år etter omorganiseringen av bistandsforvaltningen er det statlige informasjonsarbeidet om utviklingssamarbeidet fortsatt preget av uklar ansvarsdeling mellom UD og Norad. I all offentlig virksomhet følger informasjonsansvaret forvaltningsansvaret, men det har oppstått et tomrom etter at forvaltningsansvaret for mesteparten av bistanden ble lagt utenfor Norad.

Norads ansvarsområder og de økonomiske rammene som stilles til rådighet for informasjonsvirksomhet gir begrensninger både mht. hvilke målgrupper en henvender seg til og hvilke virkemidler det er mulig å bruke. Etatens informasjonsbudsjett er i løpet av få år blitt halvert. Norad har i denne perioden gitt hovedprioritet til informasjon rettet mot norske fagmiljøer og spesielt interesserte. Hovedvekten har blitt lagt på utgivelse av fagbladet Bistandsaktuelt og publisering av diverse fagstoff gjennom rapporter, web og seminarer.

Resultatformidling om hele bredden av norsk bistand til bredere grupper av samfunnet vil bli prioritert hvis det kommer en ansvarsavklaring med departementet på informasjonsområdet som gjør Norad økonomisk og faglig i stand til å ivareta en slik rolle.

Aktiviteter

Det har vært en betydelig aktivitet og produksjon på informasjonsområdet i 2005, bl.a. med utgangspunkt i Informasjons- og mediestrategi for Norad som ble utarbeidet. Ti utgaver av Bistandsaktuelt på papir og web er utkommet. Leserundersøkelsen som ble gjennomført i 2005 viste større tilfredshet blant brukerne enn i 2003. På norad.no er to nettsteder for nettverksbruk (energi og petroleum) blitt etablert og regelmessig oppdatert. Overføring og oppdatering av Kunnskapsbanken ble sluttført og Evalueringsbase for uavhengige evalueringer av frivillige organisasjoners innsats publisert. Forarbeid og opplæring i.f.m. innføring av nytt intranett ble gjennomført. En ny utgave av "Norad i korte trekk" ble utgitt, og utgjorde sammen med Etatsrapporten Norads årsrapport.

Det ble arrangert ulike fagseminarer og konferanser, bl.a. Fattigdomskonferanse over temaet Afrika og FNs Tusenårsmål ("Hva må gjøres i Afrika?"). Et eget temanummer om FNs Tusenårsmål ble utgitt som vedlegg til Dagsavisen i tilknytning til Fattigdomskonferansen. Kronikker og debattinnlegg ble publisert i norske aviser og fagblader. Annonser om Norad og viktige utviklingsspørsmål i ulike aviser og tidsskrifter ble utformet. En oppdatert versjon av reklamefilm om utdanning ("fluefilmen") ble vist 30 ganger på TV2, etter en ekstrabevilgning fra UD.

Norad har til en viss grad kompensert for tomrommet som har oppstått etter omorganiseringen ved for eksempel å videreføre arbeidet med skoleklasser som ønsker foredrag om norsk utviklingssamarbeid. Norad har videre bidratt i styringsgruppen og ulike undergrupper i forbindelse med planleggingen av UD's informasjonssenter på Vestbanen.

8 Annet

Likestilling

God balanse i alders-, kjønns- og kompetansesammensetning er viktig for et godt arbeidsmiljø og for faglig utvikling. I 2005 ble menn særlig oppfordret til å søke flere av stillingene. Dette har bidratt til en jevnere kjønnsbalanse både i søkermasse og blant nytilsatte. I 2005 utgjorde kvinner 61 % av nytilsatte, mot 73 % i perioden 2000-2004.

På seniorrådgiver-nivå økte andelen kvinner til 44 % i 2005 mot 33% i 2004. For øvrige stillingsgrupper er det mindre endringer i kjønnsbalansen, delvis som følge av lav, eller ingen mobilitet. Lønnsutviklingen følges nøye, bl.a. for å unngå utilsiktede skjevheter innen stillingsgrupper. Lønns- og ressursstatistikk er vedlagt.

Sykefravær

Det legemeldte sykefraværet ble redusert til 4,8% mot 6,1% i 2004.

Grønn stat

Oppdatert/justert handlingsplan for Grønn Stat for perioden 2005-06, med redegjørelse for Norads miljøpolicy og utøvelse av miljøledelse i etaten, ble oversendt UD i desember 2005.

IKT

Oppgradering av IKT-infrastrukturen (UNO-plattformen) ble i løpet av 2005 foretatt sammen med UD. Prosjekt for innføring av nytt dokumentbehandlings- og arkivsystem, BEST, ble startet. Som grunnlag for innføring av BEST og innføring av fullelektronisk arkiv har arkivet utført et omfattende arbeid for å klargjøre og ajourføre arkivmateriale.

Lønn/Personalsystem (SAP) er prøvet ut i felles pilotprosjekt med UD. Systemet har en rekke svakheter og har derfor kun vært benyttet til lønnsproduksjon, idet viktige elementer som ledelsesinformasjon, tidsregistrering, reiseregninger, rekruttering og kompetanse ikke har fungert tilfredsstillende. UD/Norad har stilt krav om forbedringer til systemansvarlig som er Senter for Statlig Økonomistyring(SSØ).

9 Vedlegg

9.1 Faglig rådgivning fordelt på tema og land

Vedlegg 1

Tema/sektor	Faglig rådgivning, inkl. utredninger og gjennomganger
Miljø	Nye/økte satsinger i Indonesia, Tanzania og Zambia, forberedelse til gjennomgang i Mellom-Amerika samt utredning av regionalt program i Asia.
Energi	Kapasitetsbygging og sektorutvikling på petroleums- og kraftsektoren med spesiell vekt på Mosambik, Uganda, Sør-Afrika, Angola, Nigeria, Sudan, Irak, Øst-Timor, Vietnam, Bangladesh, Nepal, Bhutan.
Næringsliv/handel	Næringsutvikling: Vietnam, Uganda, Sri Lanka og Sør-Afrika. Oppfølging av Handlingsplan Landbruk: Malawi, Etiopia og Madagaskar. Fiskerisektoren: Vietnam, Indonesia, Kina, Pakistan, Sri Lanka, Mosambik, Angola, Namibia, Nicaragua, Cuba og avtale med FAO om Dr. Fridtjof Nansen. Betydelig oppfølging i Sri Lanka og Indonesia etter tsunamien. Arbeid med etablering av næringsindustri og eksport av fisk, landbruksprodukter o.a. fra Uganda.
Styresett	Styresettanalyser/vurdering av norsk innsats: Madagaskar, Kenya, Nicaragua
Forvaltningsreform/ desentralisering	Malawi, Tanzania, Mosambik, Vietnam, Pakistan, Det palestinske området
Korrupsjon	Madagaskar, Nicaragua, Tanzania, Kenya, Uganda
Budsjettstøtte	Tanzania, Uganda, Mosambik, Malawi, Zambia, Nicaragua, Det palestinske området, Øst-Timor, Afghanistan
Finansforvaltning	Kenya, Zambia, Mosambik og i forb.m. sektorstøtte i Vietnam og Madagaskar
Statistikk	Nasjonal statistikkproduksjon i Angola, Eritrea, Uganda, Sør-Sudan, Det palestinske området
Rettsstat/ justissektorreform	Guatemala, Kenya, Uganda, Etiopia, Øst-Timor.
Rettigheter	Pakistan (barnearbeid), Malawi (gjennomgang av MR-tiltak og rådgivning på kvinner og barn), Guatemala, Nicaragua, Peru, Brasil, Indonesia (urfolk),
Kvinner/likestilling	Gjennomganger i Afghanistan, Vietnam og Malawi, rådgivning bl.a. overfor Pakistan, Det palestinske området, Bangladesh, Guatemala.
Media	Kenya, Etiopia, Zimbabwe, Mosambik, Sør Afrika
Fattigdomsanalyser/-strategier	Uganda, Tanzania, Mosambik, Etiopia, Afghanistan, Bangladesh, Pakistan.
Fred og konflikt	Sudan, Afghanistan, Det palestinske området, Nepal, Sri Lanka, Eritrea, Etiopia, Guatemala og Øst-Timor.
Minerelaterte tiltak	Etiopia, Eritrea
FN	Vurdering av FN-systemet på landnivå i Malawi og Eritrea
Utviklingsstrategier og rammeverk for bistand	Tanzania, Zambia, Uganda, Malawi, Bangladesh, Pakistan
Helse	Malawi, særlig i forhold til helsepersonellkrisen, samt Mosambik og Etiopia.
Hiv/aids	Malawi, Etiopia, Eritrea, Uganda, Mosambik, Tanzania
Utdanning	Land i konflikt/post-konflikt som Nepal og Afghanistan ellers til Madagaskar, Pakistan, Vietnam, Tanzania, Zambia og Angola.
Forskning/høyere utdanning	Uganda og Sør-Afrika.
Sivilt samfunn	Mosambik, Sør-Afrika, Angola, Zambia, Tanzania, Burkina Faso, Nepal, Afghanistan

"Strategi for kvinne- og likestillingsrettet utviklingssamarbeid" har ligget til grunn for Norads virksomhet rettet mot kvinner og likestilling i 2005. I tillegg gir St. prp nr. 1 (2004-2005) og tildelingsbrevet konkrete føringer om rettighetsbasert utvikling med vekt på kvinners, barns og funksjonshemmedes rettigheter som skal ligge til grunn for Norads tilskuddsforvaltning. Norads virksomhetsplan 2005 framhevet kvinne- og likestillingsperspektivet. Arbeid med menneskerettigheter med spesielt fokus på kvinner, evalueringen av kvinne- og likestillingsstrategien, samt å styrke arbeidet på tvers i organisasjonen var spesielt prioritert.

Tilskuddsforvaltning og samarbeid med organisasjonene

Ved behandling av søknader fra de frivillige organisasjonene er kvinner og likestilling som tverrgående tema blitt vektlagt. Det har i noen tilfeller vært gitt spesifikke føringer om at organisasjonene skal prioritere tiltak som er relevante for styrking av kvinners stilling innen for rammen av de tiltak som Norad støtter. I 2005 ble det i tilsagnene til organisasjonene gitt føringer om prioritering av tiltak rettet mot kjønnslemlestelse (FGM – Female Genital Mutilation). Dette kravet har vært i tråd med oppfølgingen av "Plan for Regjeringens internasjonale arbeid mot kjønnslemlestelse av jenter" (2003).

Kvinner og likestilling har vært en del av den faglige dialog med organisasjonene i 2005. Omfanget av dialogen varierte i henhold til hvor eksplisitte de ulike organisasjonene er i sitt kvinnefokus. Av eksempler på faglig dialog med organisasjonene i 2005 kan nevnes diskusjon rundt Care Norges nye kvinnestrategi. Fokus på kvinner og likestilling var også sentralt i dialogen med SOS-Barnebyer Norge.

I følge statistikken for 2005 er 11 % av den totale bilaterale støtten til sivilt samfunn rapportert å ha kvinner som hovedmål mens hele 26% av støtten har likestilling og fokus på kvinner som et viktig delmål.

Såkalt tverrsektoriell støtte til området "Women in Development", det vil si spesielle kvinnerettede initiativ, fikk i 2005 en samlet sum på 58,7 mill. kroner. Dette er tiltak som har et direkte fokus på likestilling, og der kvinner i utvikling er en eksplisitt målsetning.

Faglig samarbeid og rådgivning

Evalueringen av Strategi for kvinne og likestillingsrettet utviklingssamarbeid har vært en sentral aktivitet i 2005 der flere avdelinger i Norad har vært involvert. Rapporten pekte bl.a. på behovet for å prioritere ressurser, kompetanse og en reell implementering av de politiske prioriteringene. Den pekte også på behovet for å videreutvikle kompetansen innen nye bistandsformer, som budsjettstøtte. Disse problemstillingene vil ligge til grunn for arbeidet med ny handlingsplan for kvinner og likestilling som Norad vil delta i.

Gjennom deltakelse i OECD/DAC Gendernet har Norad fokusert på Paris-erklæringen og implikasjoner for "gender mainstreaming". For å styrke dette arbeidet har Norad sammen med nordiske kolleger, reaktivert det nordiske "gendernet", og har blant annet valgt ut "new aid modalities", samt samarbeidet rundt implementering av tiltak rundt kvinner, fred og sikkerhet (FN Sikkerhetsråds resolusjon 1325), som feltes for en samlet nordisk innsats.

Den faglige rådgivningen inn mot både Utenriksdepartementet og ambassadene har primært vært basert på bestillinger, og p.g.a. ressursituasjonen har det vært liten mulighet for proaktivitet utover dette. Det har vært en jevn etterspørsel fra ambassadene hva angår kvinners rettigheter og den norske støttens innretning i forhold til Norges samarbeidsland. Erfaringene viser at det er behov for å styrke Norads kompetanse på områder som fordrer en større grad av integrering av kvinner og likestilling som ett av flere hensyn, som for eksempel demokrati- og beslutningsprosesser, næringsutvikling og økonomisk deltagelse, landbruk, samt fred og forsoning.

Norad har i 2005 i arbeidet med handlingsplanen for landbruk lagt vekt på kvinners rolle i landbruket, og dette skal blant annet framheves i pilotlandene for landbruk Malawi og Etiopia. Det har også vært arbeidet med å styrke fokus på de ulike konsekvenser som handelspolitikk har for henholdsvis kvinner og menn. Her er det behov for mer forskning når det gjelder handel og kjønn og tilgangen på kjønnsspesifikke data.

Innen "Olje for utvikling" vil det være behov for kjønnskonsekvensanalyser og en mer systematisk tilnærming til likestilling. Foreløpig er det lagt opp til å framme kjønnsbalansen i planleggingen av tiltak som gjelder kompetanseutvikling og opplæring.

Integreringen av kvinners rettigheter og likestillingsperspektivet innen utdanning og helse er generelt godt ivaretatt. Det bør allikevel understrekes at det fortsatt er et behov for rapportering, tydeliggjøring og videreformidling av "best-practice" innen disse sektorer. Norad gjør mye innenfor disse områdene, uten at det blir systematisk rapportert om oppnådde resultater i et kjønnsperspektiv. Feminisering av aidsepidemien er også et fokus som Norad må styrke i tiden framover.

9.3 Faglig samarbeid med internasjonale organisasjoner og nettverk

Vedlegg 3

Forum	Tema	Kommentar
OECD/DAC Poverty Network (POVNET)	Politikk for fattigdoms-reduksjon	Særlig fokus i 2005 på bred (fattigdomsreduserende) økonomisk vekst, og på metodiske konsekvensanalyser for fattigdomsreduksjon av bistandstiltak.
OECD/DAC Network for Conflict Prevention and Development Cooperation (CPDC)	Bistand og voldelige konflikter.	Fokus i 2005 bl.a. på utarbeiding av nyttige informasjonsflak om relevante temaer for konfliktsensitiv bistand
Conflict Prevention and Reconstruction Network (CPR)	Bistand og voldelige konflikter	Dette er et mer uformelt nettverk, som et supplement til CPDC. Fokus i 2005 bl.a. om nasjonale strategier for fattigdomsreduksjon i krigsrammede land, og om lokalsamfunnsbasert utvikling i områder med voldelige konflikter.
OECD/DAC Working Party on Development Effectiveness (WP-EFF)	Bistandseffektivitet	Norad har arbeidet aktivt i flere av de underliggende Joint Ventures, bl.a. vedrørende resultater, oppfølging av Paris-erklæringen samt innkjøpspolicy (procurement).
OECD/DAC Fragile States Group (FSG)	Bistand til "sårbare stater"	Et foreløpig nettverk etablert innen OECD/DAC mellom GOVNET og CPDC-nettverket. Fokus i 2005 særlig på bistandsharmonisering og –effektivitet i slike "vanskelige" land. Også fokus på tjenesteyting i "sårbare land".
OECD/DAC GOVNET	Et nettverk for styresett med flere undergrupper: Politisk analyse, endringsagenter, korrupsjon, kapasitetsbygging, rettighetstilnærming	Norad finansierte en studie av anvendelighet og bruk av politisk analyse av endringsagenter. Govnet produserte rapporter på kapasitetsbygging og på rettighetstilnærming.
OECD/DAC Gender Net	Kvinner og Likestilling	
OECD/DAC Evaluation Network	Evaluering av utviklingssamarbeid	
OECD/DAC General Budget Support Evaluation Steering Committee	Budsjettstøtte	Evaluering av budsjettstøtten i Uganda, Mosambik, Malawi, Rwanda, Burkina Faso, Vietnam og Nicaragua
Partnership in statistics for development (Paris21)	Statistikk-tjenester i utviklingsland	Paris21 er et samarbeidsorgan for støtte til oppbygging av statistiske kontorer og statistikk-tjenester i utviklingsland. Fokus er på etablering av gode strategier for kapasitetsbygging innen statistikk.
Poverty and Social Impact Assessment (PSIA) Network	Sosio-økonomiske analyser og fordelings-effekter.	Et uformelt nettverk av giverorganisasjoner som vil framme og videreutvikle PSIA-metoder og tilnærming. Fokus i 2005 er på å styrke kapasitet og etterspørsel etter sosio-økonomiske studier i mottakerlandene.
Public Expenditure and Financial Accountability Steering Committee	Felles rammeverk for å vurdere et lands offentlige finansforvaltning	Uavhengig samarbeid mellom EU, Dfid, Frankrike, Norge, Sveits, Verdensbanken, IMF og SPA (Strategic Partnership with Africa). Sekretariat i WB, Norad deltar i styringsgruppen. Rammeverk ferdig juni 2005.
Strategic Partnership with Africa	Working Group on Budget Support	
Inter-American Development Bank	International Advisory Board "Building Social Capital Through Fiscal Reform"	Finanspolitisk reform (inkludert skatt) Avsluttes i 2006
Multi-Donor Trust	Helsepersonellkrisen	Oppfordrer til faglig samarbeid mellom Verdensbanken

Fund for Human Resources for Health Capacity Building		og forskningsmiljøer i Norge (Bergen)
Trust Fund for Environmentally and Socially Sustainable Development (TF-ESSD)	Miljø, sosial utvikling og fattigdomsreduksjon	Norad deltar i en referansegruppe for norsk og finsk UD, for et Trust Fund i Verdensbanken. Fokus i 2005 har særlig vært på mer effektiv bruk av Fondet for formålet, og organisering av seminar i Oslo juni 2005. (SSØ og SOS deltar for Norad)
"Nordic Plus"	Harmonisering og bistandseffektivitet	Norads Direktør deltar sammen med UD. En embedskomite forbereder møtene. Norad har organisert en større studie om "delegert samarbeid".
Committee of Donor Agencies for Enterprise Devlpt.	SMB næringsutvikling	Deltagelse fra omlag 50 multinasjonale organisasjoner og donorer
CGAP	mikrofinans	Giverkonsortium for mikrofinans, Verdensbanken
Profish / Verdensbanken	fiskeri	Deltagelse i styringsgruppe
FN-konvensjonen om biologisk mangfold	miljø	Deltagelse i UD ledet delegasjon eller selvstendig med mandat fra UD
FN konvensjonen om bærekraftig utvikling (CSD)	miljø	som ovenfor
OECD/DAC Environet	miljø	som ovenfor
IUCN	miljø	som ovenfor
Verdensbanken, givermøter miljø og vann	miljø	som ovenfor
EUs vanninitiativ	miljø	som ovenfor
Nordic +	innkjøpsregler	arbeidsgruppe med fokus på harmonisering av innkjøpsregler
Public Private Infrastructure Advisory Facility	næringsutvikling	Flergiverfond for faglig bistand
Global Donor Platform for Rural Development	regional utvikling / landbruk	Norad sitter i styret på vegne av UD. Faglig utredningsarbeide
TerrAfrica / UNCCD	landbruk, miljø	Norad sitter i styret på vegne av UD
Africa Partnership Forum, Comprehensive Africa Agricultural Development Forum	landbruk	Norad deltar i arbeidet med å implementere CAADP som en del av Norges ansvar under APF
Nordisk fiskerirådgivermøte	fiskerisektoren	Norads rådgivere deltar regelmessig
EU fiskeri-rådgivermøte - utvikling	fiskerisektoren	deltagelse i viktige møter
FAO / World Fish Centre	fiskerisektoren	deltagelse i viktige møter / workshop m.m. innen utviklingspørsmål
ACTS (African Centre for Technology Studies)	Forskning	Miljø- og naturressursforskning. Hovedsete i Nairobi. Mottar norsk finansiering.
AIT (Asian Institute of Technology)	Forskning	The Asian Institute of Technology har som formål å bidra til teknologisk endring og bærekraftig utvikling i Asia/Stillehavsregionen gjennom støtte til høyere utdanning, forskning og spredning av resultater.

CLACSO (Consejo Latino- Americano de Ciencias Sociales)	Forskning	Norad finansierer et fattigdomsnettverk under CLACSO kalt CROP; Comparative Research programme on Poverty production, som holder til ved Universitetet i Bergen. CLACSO har hovedsete i Buenos Aires, Argentina, og dekker hele LA, og har også et sør-sør program (med Apisa og CODESRIA). CLACSO ble evaluert i 2005 i samarbeid med Sida/Sarec.
CODESRIA (Council for the Development of Social Science Research in Africa)	Forskning	Regional organisasjon som gir støtte til forskningsprosjekter, stipend, kurs og seminarer. Dekker hele Afrika. Hovedsete i Dakar, Senegal, men med en rekke lokale kontorer i andre land. Norad deltok på fagkonferanse i 2005 og møter i forbindelse med flerårlig bevilgning.
FAWE (Forum for African Women Educationalists)	Framme av jenters utdanning i Afrika	Pan-afrikansk organisasjon med hovedkontor i Nairobi og nasjonale "chapters" i 32 land. Jobber med holdningsskapende initiativ, strategiske policy-innspill og konkrete demonstrasjonsprosjekter på regionalt og nasjonalt nivå.
IFS (International Foundation for Science)	Forskning og høyere utdanning	Oppbygging av forskerkompetanse gjennom stipendordninger innen jordbruks- og aquakultur-forskning, samt et kapasitetsbyggingsprogram for forskere fra MUL-land. Norad deltok på årlig møte i Brussel.
International Network for the Availability of Scientific Publications - INASP	Spredning av forskningsresultater	Kapasitetsbygging i forskningssektoren i Sør ved økt tilgang til internasjonalt forskningsmateriale.
Organisation for Social Science Research in Eastern Africa - OSSREA	Forskning	Regional organisasjon som gir støtte til forskningsprosjekter, stipend, kurs og seminarer i Øst-Afrika. Norad deltok på forskerkongress.
ADEA (The Association for the Development of Education in Africa)	Utdanning	Viktig nettverk for utdanningsfaglig dialog og erfaringsutvesking mellom afrikanske utdanningsministerier og bi-og multilaterale bistandsaktører. Norad er representert i styringsgruppen og i flere av ADEAs arbeidsgrupper. Under Norads ledelse i 2005 fokuserte "Working Group of Communication for Education and Development" på kapasitetsbygging og nettverksarbeid tilknyttet media og utdanningsministerier.
GAVI alliansen	Vaksine	
Int. Health Workforce Alliance	Helsepersonellkrisen	Organisering av internasjonal konferanse i Oslo og pådriver ifm etablering av internasjonalt initiativ forankret i WHO

9.4 Støtte til multilaterale organisasjoner

Vedlegg 4

Avtalepartner	Kap/post	Avtaleperiode	Tema	Forbruk 2005 (NOK 1000)		
				Multi-bi ²	Multi	Totalt
African Capacity Building Foundation (ACBF)	165 70	2002-2006	Kapasitetsbygging i Afrika, for økonomisk planlegging og politikk	15 000		15 000
FAO – Food and Agriculture Organization	165 01	2005	Evaluering		130	130
IBRD – International Bank for Reconstruction and Development	161 73	2005	EITI – Petroleum og styresett	500		500
ICAE – International Council for Adult Education	160 75	2005	Utdanning	500		500
IDB- Inter-American Development Bank	161 72	1994 -	Konsulentfond	6 571		6 571
IDLO – International Development Law Organization	160 75	2005-2008	Stipendier og kapasitetsbygging for juss-sektoren	3 500		3 500
ILO – International Labour Organization	161 70	2005-2006	Konferanse om "business environment"	66		66
IUCN-World Conservation Union	160 75	2005-2009	Miljø	13 550		13 550
OECD/DAC	160 75	2005-2006	Paris21 - Statistikk-kapasitet og kompetanse	1 500		1 500
	161 70	2005-2006	Handel (studie "Trade facilitation")	144		144
	165 10	2005	Evalueringsnettverk	370		70
	165 10	2005	Policy påvirkning ("Drivers of Change" studie)	850		850
	165 10	2005-2006	Fredsbygging	14		14
UNDP	165 10	2004-2005	Utdanning (Mali)	2 000		2 000
UNIDO- UN Industrial Dev. Organisation	161 70	2006-2009	Næringsutvikling/handel	3 458		3 458
UNOCHA	165 10	2005	Nødhjelp evaluering	261		261
World Bank	165 01	2004-2007	Evaluering	2 200		2 200
World Food Programme	170 73	2005	Matvareleveranser		14 998	14 998
Totalt				50 483	15 128	65 610

² Multi-bilateral bistand er øremerket støtte til spesifikke land/regioner kanalisert gjennom multilaterale organisasjoner godkjent av OECD/DAC.

9.5 Løpende og planlagte rammeavtaler med norske institusjoner**Vedlegg 5**

Tiltak	Navn	Avtaleperiode	Forbruk 2005 (NOK 1000)
GLO-2035	NORAGRIC	løpende	4 254
GLO-2000	Statens Forurensningstilsyn	-	300
GLO-2113	Statens Kartverk	-	857
GLO-2128	Riksantikvaren	-	374
GLO-2097	Havforskningsinstituttet	-	3 208
GLO-2106	Fiskerihøgskolen	-	1 427
GLO-2077	Oljedirektoratet	-	1 200
GLO-2016	Norges vassdrags- og energidirektorat	-	2 357
GLO-2000	Veidirektoratet	-	620
GLO-2131	Sjøfartsdirektoratet	-	298
GLO-2099	Direktoratet for Naturforvaltning	-	1 427
GLO-2028	CMI	2005-2007	6.358
GLO-2029	Statistisk Sentralbyrå	2000- løpende	1.401
GLO-2083	SMR	2005 - 2007	543
GLO-2084	KS	1999-2006	1.220
GLO-2086	NIBR	2005-2007	1.281
GLO-3566	NUPI	2005-2007	709
GLO-3567	Statskonsult	2005-2007	1.980
GLO-2108	LINS	2004-2006	3.800
GLO-3615	Sosial og Helsedir.	2004-2007	329
GLO-3039	UFD/KUD	2000-løpende	1.135
GLO-3028	HESO/CMI/SfIH	2005-2007	4.649
Totalt			39.727

9.6 Tabeller, inkludert regnskapstall i forhold til tildelte midler

Vedlegg 6

Tabell 1. Total norsk bistand fordelt på bistandstyper og bevilgende myndighet i 2005
 (i NOK 1000 og som prosentandel av total bistand)

(1000 NOK)	Bevilgende myndighet					
Bistandstype	NORAD	% av total bistand	UD	% av total bistand	Grand Total	% av total bistand
Administrasjon	155 781	0,87	658 919	3,69	814 699	4,56
Bilateral	1 812 652	10,14	6 057 338	33,89	7 869 990	44,03
Multi-bilateral	50 483	0,28	4 006 631	22,41	4 057 114	22,70
Multi	15 128	0,08	5 118 589	28,63	5 133 717	28,72
Grand Total	2 034 043	11,38	15 841 477	88,62	17 875 520	100,00

Tabell 2. Total bistand gjennom Norad, 2005 (NOK 1000)

Kapittel	Post	Total
141 - Direktoratet for utviklingssamarbeid (NORAD)	1 - Driftsutgifter	155 781
141 - Direktoratet for utviklingssamarbeid (NORAD) Total		155 781
150 - Bistand til Afrika	78 - Regionbevilgning for Afrika	113 525
150 - Bistand til Afrika Total		113 525
160 - Sivilt samfunn og demokratiutvikling	1 - Driftsutgifter	6 894
	70 - Sivilt samfunn	1 022 381
	71 - Tilskudd til frivillige organisasjoners opplysningsarbeid	38 047
	73 - Kultur	17 790
	75 - Internasjonale organisasjoner og nettverk	120 467
160 - Sivilt samfunn og demokratiutvikling Total		1 205 579
161 - Næringsutvikling, Jf. kap. 3161	70 - Nærings-og handelstiltak	60 010
	72 - Finansieringsordning for utviklingstiltak	92 471
	73 - Institusjonsutvikling i utviklingsland	11 309
161 - Næringsutvikling, Jf. kap. 3161 Total		163 791
164 - Fred, forsoning og demokrati	71 - ODA-godkjente land på Balkan og andre	3 202
164 - Fred, forsoning og demokrati Total		3 202
165 - Forskning, kompetanseheving og evaluering	1 - Driftsutgifter	80 383
	70 - Forskning og høyere utdanning	289 487
	71 - Faglig samarbeid	7 299
165 - Forskning, kompetanseheving og evaluering Total		377 169
170 - FN-organisasjoner mv.	73 - Verdens matvareprogram (WFP)	14 998
170 - FN-organisasjoner mv. Total		14 998
N/A	N/A	0
N/A Total		0
Grand Total		2 034 043

Tabell 3. Bilateral bistand¹⁾ gjennom Norad fordelt på hovedregioner og kapitler i 2005 (NOK 1000)

Hovedregion		160 - Sivilt samfunn og demokratiutv ikling	% av bil. bistand over kap. 160 gjennom Norad	161 - Næringsutv ikling, Jf. kap. 3161	% av bil. bistand over kap. 161 gjennom Norad	165 - Forskning, kompetansehevin g og evaluering	% av bil. bistand over kap. 165 gjennom Norad	Annet	Total	% av total bilateral bistand til region gjennom Norad
Afrika		539 101	44,72	24 468	14,94	115 487	30,63	113 218	792 275	42,52
	Hvorav MUL	386 887	32,09	9 171	5,60	48 715	12,92	54 914	499 686	26,82
Asia		203 483	16,88	112 970	68,97	31 718	8,41		348 171	18,69
	Hvorav MUL	87 070	7,22	60 624	37,01	7 427	1,97		155 122	8,33
Europa			0,00		0,00	953	0,25	3 256	4 208	0,00
Global		234 756	19,47	12 767	7,79	213 732	56,69	253	461 508	24,77
Latin-Amerika		180 278	14,95	8 486	5,18	7 016	1,86		195 780	10,51
	Hvorav MUL	727	0,06		0,00		0,00		727	0,04
Oceania		3 003	0,25		0,00	73	0,02		3 077	0,17
Midtøsten		44 957	3,73	5 100	3,11	8 060	2,14		58 116	3,12
	Hvorav MUL	402	0,03		0,00		0,00		402	0,02
Total		1 205 579	100,00	163 791	100,00	377 039	100,00	116 727	1 863 135	100,00
	Hvorav MUL	475 086	39,41	69 795	42,61	56 142	14,89	54 914	655 937	35,21

1) Inkludert multi-bi bistand.

Tabell 4. Bistand gjennom Norad fordelt på kanaler og bistandstyper, 2005 (NOK 1000)

Bistandstype				
Kanaler	Bilateral	Multi-bilateral	Multilateral	Grand Total
Internasjonal NGO	121 547			121 547
Lokal NGO	13 213			13 213
Norsk NGO	1 153 949			1 153 949
Regional NGO	5 518			5 518
Nordisk forskningsinstitusjon/stiftelse	156 009			156 009
Ikke NGO (priv. sektor, off. inst., universiteter o.l.)	362 416	50 483	15 128	428 027
Grand Total	1 812 652	50 483	15 128	1 878 263

Tabell 5. Bilateral bistand¹ gjennom Norad fordelt på DAC-sektorene², 2005 (NOK 1000)

		2005	% av bilateral bistand via Norad	MUL-andel
111	Education, level unspecified	62 548	3,36 %	39,23 %
112	Basic education	82 719	4,44 %	60,59 %
113	Secondary education	11 172	0,60 %	32,74 %
114	Post-secondary education	110 778	5,95 %	17,93 %
Sum utdanning		267 217	14,34 %	36,74 %
121	Health, general	71 378	3,83 %	62,51 %
122	Basic health	74 688	4,01 %	64,15 %
Sum helse		146 066	7,84 %	63,35 %
130	Population policies/programmes and repro	107 869	5,79 %	29,89 %
Hvorav 130.40 - STD control including HIV/AIDS utgjør		59 316	3,18 %	47,91 %
140	Water supply and sanitation	42 510	2,28 %	47,50 %
151	Government and civil society, general	328 412	17,63 %	33,64 %
152	Conflict prevention and resolution, peac	6 255	0,34 %	66,49 %
160	Other social infrastructure and services	201 181	10,79 %	39,48 %
Hvorav 160.64 - Social mitigation of HIV/AIDS utgjør		16 675	0,89 %	62,54 %
210	Transport and storage	3 886	0,21 %	25,57 %
220	Communications	10 015	0,54 %	22,47 %
230	Energy generation and supply	75 611	4,06 %	79,84 %
240	Banking and financial services	44 834	2,41 %	53,29 %
250	Business and other services	21 857	1,17 %	18,75 %
311	Agriculture	75 662	4,06 %	51,38 %
312	Forestry	13 884	0,75 %	32,75 %
313	Fishing	67 594	3,63 %	3,49 %
321	Industry	23 167	1,24 %	14,94 %
322	Mineral resources/ mining	14 106	0,76 %	0,00 %
323	Construction	61	0,00 %	100,00 %
331	Trade policy and regulations	10 368	0,56 %	0,00 %
332	Tourism	1 243	0,07 %	38,39 %
410	General environmental protection	66 670	3,58 %	16,86 %
420	Women in development (WID)	58 835	3,15 %	18,08 %
430	Other multisector	203 229	10,91 %	24,25 %
510	General budget support	166	0,01 %	0,00 %
530	Other commodity assistance	269	0,01 %	0,00 %
600	Action relating to debt	97	0,01 %	0,00 %
720	Other emergency and distress relief	11 986	0,64 %	7,30 %
730	Reconstruction relief	2 955	0,16 %	0,00 %
998	Unallocated/unspecified	57 130	3,07 %	9,47 %
Total		1 863 135	100,00 %	35,21 %

1) Inkludert multi-bi bistand.

2) Definisjon DAC-sektor: Betegnelse som har til hensikt å kartlegge hvilket område innen mottakerens økonomiske eller sosiale struktur, bistanden hovedsaklig er ment å støtte.

Tabell 6. Total bilateral bistand¹⁾ gjennom Norad fordelt på hovedsamarbeidsland, hovedregioner og resultatområder, 2005
(i NOK 1000 og som % av total bilateral bistand til det enkelte land)

	Helse, utdanning og annet innen sosial sektor		Hiv/aids		Økonomisk utvikling og handel		Godt styresett		Miljø og energi		Nødhjelp og annet uspesifisert		Totalt	
	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%
Afrika														
Malawi	10 560	37,2	6 526	23,0	5 375	18,9	5 135	18,1	816	2,9		0,0	28 411	100,0
Mozambique	21 661	52,3	1 811	4,4	3 055	7,4	10 854	26,2	3 944	9,5	128	0,3	41 452	100,0
Tanzania	15 396	43,3	1 292	3,6	9 013	25,3	8 101	22,8	1 631	4,6	161	0,5	35 595	100,0
Uganda	39 574	50,0	3 698	4,7	17 336	21,9	13 441	17,0	4 724	6,0	340	0,4	79 113	100,0
Zambia	10 932	35,0	12 202	39,1	345	1,1	5 693	18,3	2 022	6,5		0,0	31 195	100,0
Andre land	187 361	47,1	27 874	7,0	105 453	26,5	66 664	16,8	5 005	1,3	5 516	1,4	397 872	100,0
Afrika Uspes.	34 202	19,1	5 441	3,0	87 299	48,9	41 752	23,4	6 582	3,7	3 361	1,9	178 637	100,0
Sum Afrika	319 685	40,4	58 844	7,4	227 875	28,8	151 640	19,1	24 724	3,1	9 506	1,2	792 275	100,0
Asia og Oceania														
Bangladesh	11 157	15,5	535	0,7	8 213	11,4	612	0,8	51 581	71,5		0,0	72 099	100,0
Nepal	16 268	55,1	729	2,5	1 569	5,3	8 823	29,9	1 595	5,4	567	1,9	29 551	100,0
Andre land	88 320	37,6	3 089	1,3	96 303	41,0	27 482	11,7	15 318	6,5	4 380	1,9	234 892	100,0
Asia Uspes.	2 496	17,0	2 109	14,3	5 263	35,8	1 516	10,3	2 801	19,0	521	3,5	14 706	100,0
Sum Asia og Oceania	118 241	33,7	6 463	1,8	111 348	31,7	38 434	10,9	71 294	20,3	5 468	1,6	351 248	100,0
Europa														
Alle land	1 217	36,9	0	0,0	190	5,8	1 337	40,6	463	14,0	90	2,7	3 297	100,0
Europe Uspes.	912	100,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	912	100,0
Sum Europa	2 128	50,6	0	0,0	190	4,5	1 337	31,8	463	11,0	90	2,1	4 208	100,0
Latin-Amerika														
Alle land	69 296	42,8	2 970	1,8	27 621	17,1	49 633	30,7	1 793	1,1	10 573	6,5	161 887	100,0
Latin-Amerika Uspes.	2 593	7,6	2 428	7,2	5 692	16,8	16 415	48,4	0	0,0	6 765	20,0	33 893	100,0
Sum Latin-Amerika	71 889	36,7	5 399	2,8	33 314	17,0	66 048	33,7	1 793	0,9	17 338	8,9	195 780	100,0
Midtøsten														
Alle land	25 044	44,0	0	0,0	5 827	10,2	19 114	33,6	6 831	12,0	95	0,2	56 911	100,0
Midtøsten Uspes.	250	20,7		0,0		0,0	858	71,2		0,0	97	8,1	1 205	100,0
Sum Midtøsten	25 294	43,5	0	0,0	5 827	10,0	19 972	34,4	6 831	11,8	192	0,3	58 116	100,0
Globalt Uspes.	210 151	45,5	5 285	1,1	112 426	24,4	57 237	12,4	37 176	8,1	39 233	8,5	461 508	100,0
Totalt	747 388	40,1	75 991	4,1	490 980	26,4	334 668	18,0	142 281	7,6	71 827	3,9	1 863 135	100,0

1) Inkludert multi-bi bistand.

Tabell 6A. Bilateral bistand¹⁾ gjennom Norad over kapittel 160 fordelt på hovedsamarbeidsland, hovedregioner og resultatområder, 2005
(i NOK 1000 og som % av total bilateral bistand over kap 160 til det enkelte land)

	Helse, utdanning og annet innen sosial sektor		Hiv/aids		Økonomisk utvikling og handel		Godt styresett		Miljø og energi		Nødhjelp og annet uspesifisert		Totalt	
	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%
Africa														
Malawi	9 073	37,2	6 526	26,7	4 848	19,9	3 968	16,3		0,0		0,0	24 415	100,0
Mozambique	15 445	71,5		0,0	578	2,7	4 813	22,3	765	3,5		0,0	21 601	100,0
Tanzania	5 195	37,4	1 025	7,4	4 864	35,0	2 793	20,1		0,0	29	0,2	13 906	100,0
Uganda	30 980	58,0	1 290	2,4	6 225	11,7	12 077	22,6	2 475	4,6	340	0,6	53 386	100,0
Zambia	8 115	30,5	12 202	45,9		0,0	5 693	21,4	565	2,1		0,0	26 575	100,0
Andre land	155 731	48,3	26 213	8,1	70 600	21,9	62 631	19,4	1 751	0,5	5 323	1,7	322 248	100,0
Afrika uspesifisert	33 537	43,6	4 241	5,5	7 960	10,3	26 742	34,7	4 430	5,8	60	0,1	76 969	100,0
Africa Total	258 075	47,9	51 498	9,6	95 075	17,6	118 717	22,0	9 985	1,9	5 752	1,1	539 101	100,0
Asia og Oceania														
Bangladesh	9 906	61,5	535	3,3	5 047	31,3	612	3,8		0,0		0,0	16 101	100,0
Nepal	13 016	53,0	729	3,0		0,0	8 823	35,9	1 439	5,9	567	2,3	24 574	100,0
Andre land	65 240	41,9	3 089	2,0	46 946	30,1	26 757	17,2	9 841	6,3	3 901	2,5	155 775	100,0
Asia uspesifisert	2 496	24,9	2 109	21,0	1 018	10,1	1 516	15,1	2 801	27,9	97	1,0	10 037	100,0
Asia og Oceania total	90 658	43,9	6 463	3,1	53 011	25,7	37 709	18,3	14 081	6,8	4 565	2,2	206 487	100,0
Latin America														
Alle land	68 531	43,6	2 970	1,9	24 661	15,7	49 400	31,4	1 166	0,7	10 573	6,7	157 301	100,0
Latin America uspesifisert	2 593	11,3	2 428	10,6	1 542	6,7	16 219	70,6	0	0,0	194	0,8	22 976	100,0
Latin America Total	71 124	39,5	5 399	3,0	26 203	14,5	65 619	36,4	1 166	0,6	10 767	6,0	180 278	100,0
Midtøsten														
Alle land	23 082	52,3	0	0,0	1 458	3,3	19 114	43,3	350	0,8	95	0,2	44 099	100,0
Midtøsten uspesifisert	250	29,2		0,0		0,0	510	59,5		0,0	97	11,3	858	100,0
Midtøsten total	23 332	51,9		0,0	1 458	3,2	19 624	43,7	350	0,8	192	0,4	44 957	100,0
Globalt uspesifisert	113 659	48,4	5 285	2,3	18 287	7,8	47 546	20,3	20 061	8,5	29 918	12,7	234 756	100,0
Grand Total	556 847	46,2	68 644	5,7	194 034	16,1	289 215	24,0	45 644	3,8	51 195	4,2	1 205 579	100,0

1) inkludert multi-bi bistand

Tabell 6B. Bilateral bistand¹⁾ gjennom Norad over kapittel 161 fordelt på hovedsamarbeidsland, hovedregioner og resultatområder, 2005
(i NOK 1000 og som % av total bilateral bistand over kap 161 til det enkelte land)

	annet innen sosial sektor		Økonomisk utvikling og handel		Miljø og energi		Nødhjelp og annet uspesifisert		Totalt	
	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%
Afrika										
Malawi		0,0	65	7,9	758	92,1		0,0	823	100,0
Mozambique		0,0	2 290	100,0		0,0		0,0	2 290	100,0
Tanzania	1 720	96,4	64	3,6		0,0		0,0	1 784	100,0
Uganda	55	3,6	1 482	96,4		0,0		0,0	1 537	100,0
Zambia		0,0	212	91,4	20	8,6		0,0	232	100,0
Andre land	541	3,9	12 988	93,9	232	1,7	76	0,5	13 837	100,0
Afrika uspesifisert	0	0,0	3 652	92,1	313	7,9	0	0,0	3 965	100,0
Afrika total	2 315	9,5	20 753	84,8	1 324	5,4	76	0,3	24 468	100,0
Asia										
Bangladesh	765	1,4	2 633	4,8	51 332	93,8		0,0	54 730	100,0
Nepal		0,0	92	100,0		0,0		0,0	92	100,0
Andre land	16 675	30,5	33 296	61,0	4 596	8,4	52	0,1	54 620	100,0
Asia uspesifisert		0,0	3 528	100,0		0,0		0,0	3 528	100,0
Asia Total	17 440	15,4	39 549	35,0	55 929	49,5	52	0,0	112 970	100,0
Latin Amerika										
Alle land	0	0,0	1 916	100,0	0	0,0	0	0,0	1 916	100,0
Amerika Unspecified		0,0		0,0		0,0	6 571	100,0	6 571	100,0
Latin Amerika Total		0,0	1 916	22,6		0,0	6 571	77,4	8 486	100,0
Midtøsten										
Alle land		0,0		0,0	5 100	100,0		0,0	5 100	100,0
Midtøsten total		0,0		0,0	5 100	100,0		0,0	5 100	100,0
Global		0,0	11 581	90,7	850	6,7	336	2,6	12 767	100,0
Grand Total	19 755	12,1	73 799	45,1	63 202	38,6	7 034	4,3	163 791	100,0

1) inkludert multi-bi bistand

Tabell 6C. Bilateral bistand¹⁾ gjennom Norad over kapittel 165 fordelt på hovedsamarbeidsland, hovedregioner og resultatområder, 2005
(i NOK 1000 og som % av total bilateral bistand over kap 165 til det enkelte land)

	Helse, utdanning og annet innen sosial sektor		Hiv/aids		Økonomisk utvikling og handel		Godt styresett		Miljø og energi		Nødhjelp og annet uspesifisert		Totalt	
	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%	NOK 1000	%
Afrika														
Malawi	217	29,4		0,0	462	62,8		0,0	57	7,8		0,0	736	100,0
Mozambique	2 866	59,8		0,0	186	3,9	257	5,4	1 354	28,3	128	2,7	4 792	100,0
Tanzania	7 821	80,7		0,0	365	3,8	466	4,8	908	9,4	132	1,4	9 692	100,0
Uganda	7 418	51,1		0,0	5 967	41,1	150	1,0	971	6,7		0,0	14 506	100,0
Zambia	1 650	84,2		0,0	133	6,8		0,0	177	9,0		0,0	1 961	100,0
Andre land	21 602	57,2	0	0,0	12 980	34,4	51	0,1	3 022	8,0	117	0,3	37 772	100,0
Afrika uspesifisert	84	0,2	1 200	2,6	26 289	57,1	15 011	32,6	145	0,3	3 301	7,2	46 030	100,0
Afrika total	41 658	36,1	1 200	1,0	46 382	40,2	15 934	13,8	6 635	5,7	3 678	3,2	115 487	100,0
Asia og Oceania														
Bangladesh	487	38,4		0,0	533	42,0		0,0	248	19,6		0,0	1 268	100,0
Nepal	3 252	66,6		0,0	1 476	30,2		0,0	156	3,2		0,0	4 884	100,0
Andre land	6 404	26,1	0	0,0	16 062	65,6	725	3,0	880	3,6	427	1,7	24 498	100,0
Asia og Oceania uspesifisert		0,0		0,0	717	62,8		0,0		0,0	424	37,2	1 141	100,0
Asia total	10 144	31,9	0	0,0	18 788	59,1	725	2,3	1 284	4,0	851	2,7	31 791	100,0
Europa														
Alle land	41	100,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	41	100,0
Europa uspesifisert	912	100,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	912	100,0
Europa total	953	100,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	953	100,0
Latin Amerika														
Alle land	765	28,6	0	0,0	1 044	39,1	234	8,7	627	23,5	0	0,0	2 670	100,0
Latin Amerika uspesifisert	0	0,0	0	0,0	4 150	95,5	196	4,5	0	0,0	0	0,0	4 346	100,0
Latin Amerika total	765	10,9		0,0	5 195	74,0	429	6,1	627	8,9		0,0	7 016	100,0
Midtøsten														
Alle land	2 096	27,2	0	0,0	4 235	54,9	0	0,0	1 381	17,9	0	0,0	7 712	100,0
Midtøsten uspesifisert		0,0		0,0		0,0	348	100,0		0,0		0,0	348	100,0
Midtøsten total	2 096	26,0		0,0	4 235	52,6	348	4,3	1 381	17,1		0,0	8 060	100,0
Globalt uspesifisert	96 657	45,2		0,0	82 148	38,4	9 691	4,5	16 265	7,6	8 971	4,2	213 732	100,0
Total	152 272	40,4	1 200	0,3	156 749	41,6	27 127	7,2	26 192	6,9	13 499	3,6	377 039	100,0

1) inkludert multi-bi bistand

Tabell 7. Bilateral bistand¹⁾ gjennom Norad fordelt på hovedsamarbeidsland, hovedregioner og målgrupper²⁾, 2005 (NOK 1000)

		Målgrupper				
Hovedregion	Mottakerland	Urfolk	Barn	Flyktninger	Kvinner	Funksjonshemmede
Afrika	Malawi	102	17 000		20 409	7 002
	Mosambik	1 950	21 829	2 208	14 723	2 242
	Tanzania	2 467	7 695		13 214	1 401
	Uganda	148	30 145	1 315	20 833	14 154
	Zambia	175	10 582	778	18 386	447
	Andre land	25 146	128 162	25 938	176 179	37 031
	Afrika uspesifisert	8 637	15 751	8 208	18 294	11 413
Sum Afrika		38 625	231 163	38 447	282 038	73 690
Asia	Bangladesh	11 312	8 934		16 790	1 331
	Nepal	2 771	12 948	729	6 169	4 890
	Andre land	20 319	72 505	21 011	61 562	25 473
	Asia uspesifisert		439		1 783	
Sum Asia		34 402	94 826	21 740	86 304	31 694
Europa		0	415		1 022	498
Global		14 167	68 020	4 220	112 639	3 570
Latin-Amerika		66 242	71 721	13 750	88 594	5 577
Oceania		3 003				
Midtøsten		1 458	23 712	11 707	5 939	7 954
Totalt		157 898	489 857	89 864	576 535	122 983

1) Inkludert multi-bi bistand.

2) Et tiltak/prosjekt/avtale kan ha flere hovedmålgrupper.

Tabell 8.

Norads støtte til internasjonale organisasjoner i 2005 (NOK 1000)

Avtalepartner	Beløp
ADEA - Association for Development of Education in Africa	1 000
ALNAP - Active Learning Network for Accountability and Performance	257
CIVICUS	800
CLASCO - Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales	2 400
CODESRIA - Council for the Development of Social Science Research in Africa	3 600
CUTS - Consumer Unity and Trust Society	2 261
FAWE - Forum African Women Educationalists	4 000
Global Water Partnership	2 000
HURIDOCS - Human Rights Information and Documentation systems	750
ICH - International Centre for Hydropower	3 150
ICSF - International Collective in Support of Fishworkers	500
IDI - INTOSAI Development Initiative	12 770
IFS - International Foundation of Science	2 500
IISD - International Institute for Sustainable Development	1 800
INASP - International Network for the Availability of Scientific Publications	1 500
International HIV/AIDS Alliance	2 000
International Peace Academy	498
International Reporter	500
IPPF - International Planned Parenthood Federation	40 000
IPS - Inter Press Service	3 000
IWGIA - International Work Group for Indigenous Affairs	2 500
IWHC - International Womens Health Coalition	1 000
KFUK-KFUM Global	400
MSF - Medecins Sans Frontieres	75
OSSREA	4 600
Right to Play	4 000
Salvation Army International	33
The Panos Institute	3 000
Tiri (the governance-access-learning network)	3 147
Transparency International	2 500
UNION - International Union Against Tuberculosis and Lung Diseases	3 650
WCRP - World Conference on Religion and Peace	1 500
WLUMI - Women Living under Muslim Law	1 000
WSSCC - Water Supply and Sanitation Collaborative Council	2 000
WWB - Womens' World Banking	5 000
WWF - World Wildlife Fund	500
YWCA/YMCA	1 358
Totalt	121 547

Tabell 9 - Norads støtte til norske frivillige aktører i 2005 (NOK 1000) *

Avtaletype	Aktør	Tilskuddsbeløp**
Samarbeidsavtaler	Afghanistankomiteen i Norge	7 500
	Atlas-alliansen	61 317
	Bistandsnemnda	140 000
	CARE Norge	48 000
	Caritas Norge	19 000
	Flyktninghjelpen	17 000
	FOKUS	18 881
	Forum for utvikling og miljø**	5 250
	FORUT	26 500
	Kirkens Nødhjelp	151 185
	Kgl. Selskap for Norges Vel	25 000
	Landsorganisasjonen	25 000
	Namibiaforeningen	5 500
	NHO	8 500
	Norges Blindeforbund	14 500
	Norges Idrettsforbund	8 700
	Norges Røde Kors	55 000
	Norsk Folkehjelp	110 500
	Norsk Sykepleierforbund	5 450
	Plan Norge	20 000
	Redd Barna	108 000
	Regnskogsfondet	24 000
	SAIH	17 500
	Stiftelsen SOS-Barnebyer	8 000
	Strømmestiftelsen	36 620
	Tørrelandskoordineringsgr.	5 800
	Utdanningsforbundet	7 000
	Utviklingsfondet	22 509
	WWF-Norge	12 685
	Totalt samarbeidsavtaler	1 014 897

** Tilskuddsbeløpene omfatter støtte til samarbeidsavtaler gitt over kap. post 150.78 Regionbevilgning Afrika, kap.post 160.70 Sivilt samfunn og kap. post 160.73 Kultur

Enkeltavtaler sivilt samfunn	A. J. Fishing Industries	1 777
	ADRA-Norge	4 808
	Anettes Gatebarn	400
	Arbeidernes Opplysningsorganisasjon	224
	ARC-AID	1 753
	Bang Bang AS	87
	Bergeland videregående skole	39
	Better Life Norway	1 000
	Bistandsnemnda	1 282
	Bistandstorget	1 172
	Blekkulfs Miljødetektiver/Inky's Ecodetectives	200
	Blå Kors Norge	850
	Deaf Aid	100
	Den Norske Advokatforening	3 002
	Det Norske Bibelselskapet	1 003
	Det Norske Misjonsselskap	117
	Dissimilis	650
	Diya	175
	Einar Johansen	15
	Faction Film	250
	Fadderbarnas framtid	709
	FAIR - Fair Allocation of Infotech Resources	1 550
	FIAN - Food First Info & Action Network	684
	Filmfalken AS	200
	FIVAS - Foreningen for internasjonale vann- og skogstudier	710
	FN-sambandet	190
	FOKUS - Forum for Women and Development	29 000
	Foundation for Community Development	868
	Gbalahun Development Union, Sierra Leone	45
	Gimsøy Rotary Klubb	768
	Global Aid Network	561
	Global Child Care	200
	Gretha Thuen	74
	Haukeland Sykehus	1 134
	Health and Development International, Norway	500
	Hei Verden	1 169
	Holmenkollen Rotary Klubb	68

Human-Etisk Forbund	320
Hånd i hånd Uganda	75
IFLA 2005 Oslo	250
Impact Forum Norway	800
Interfolk	933
KACA - Kilimanjaro AIDS Control Association	40
KFUK-KFUM Global	400
Kidlink	1 220
KS - Kommunenes sentralforbund	2 870
Kvekerhjelpen	786
LAMS Foundation	483
Latin-Amerika Helsefond	1 178
Leger uten grenser Norge	8 500
Lions Clubs International	6 555
LNU - Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner	1 380
Longtail-aksjonen	1 000
Mediaworks, South Africa	335
Mirmar Film Production	200
MM - Barnestiftelsen Moyo Mdogo	330
Nasjonalt Åndelig råd for Bahaier i Norge	250
National Christian Council	435
Nordisk Ungdoms Filmfestival	40
Norges Forskningsråd	36
Norges KFUK/KFUM	510
Norges Kristne Råd	250
Norges Speiderforbund	552
Norsk bibliotekforening	85
Norsk ergoterapeutforbund	1 000
Norsk Folkehjelp	160
Norsk Ornitologisk Forening	915
Norsk Somalisk Selvhjelp Org	270
Norske boligbyggelags landsforbund	1 690
Norway Cup	500
Norwegian Disabled Care Foundation	337
NTNU - Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	15
NUMGE - Norwegian Union of Municipalities and General Employees Telemark	423
Relief Action International	495
Samerådet	250
Scan Aid	292
Semco AS	145
Speranza Film AS	500
Stiftelsen Gatebarn i Kenya	1 500
Støttegruppe for Kenya	250
Transparency International - Norge	750
Trondheim Kommune	200
UiO - Universitetet i Oslo	400
UiT - Universitetet i Tromsø	650
Unknown	890
Venner av Uganda	350
Vennskap Tinn - Reu	239
YME-stiftelsen	3 471
Yrkesorg. Landsforbund	1 069
YS - Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund	166
YWCA/YMCA	1 358
Zulu Film Norway AS	150
Totalt enkeltavtaler siviltt samfunn	105 583

Informasjonsstøtte

Afghanistankomiteen i Norge	110
Arbeidernes Opplysningsorganisasjon	644
ARC-AID	35
Atlas-alliansen	785
Attac Norge	590
Bistandsnemnda	291
Blekkulfs Miljødetektiver/Inky's Ecodetectives	165
CARE Norge	700
Children at Risk Foundation	22
Det Kgl. Selskap for Norges Vel	600
Du store verden!	120
FAIR - Fair Allocation of Infotech Resources	80
Fellesrådet for Afrika	1 293
Fellesutvalget for Palestina	95
FIAN - Food First Info & Action Network	165
Flyktninghjelpen	2 000
FOKUS - Forum for Women and Development	890
Forandre Verden	90
Forum Africa	50
Forum for global undervisning	50

FORUM for utvikling og miljø	100
FORUT	650
Fremtiden i våre hender	975
Frikirkenes Globale Informasjon	383
Global.no	915
Grønn Hverdag	70
Habitat Norge	64
Haugesund Kirke	30
Hei Verden	150
HRH - Human Rights House Foundation	140
Human-Etisk Forbund	50
Høyres studieforbund	434
Idegruppen Nord/Sør	489
IGNIS	300
Internasjonalt Utvalg for Folkehøgskolen	798
International Reporter	500
ISCOMUN - International Student Conference Model UN	30
ISFIT - International Student Festival in Trondheim	320
Kirkens Nødhjelp	1 000
Kirkens U-landsinformasjon	1 000
Kristelig Folkeparti	257
LAG - Latin-Amerikagruppene i Norge	1 026
LNU - Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner	724
LO - Landsorganisasjonen i Norge	661
Max Havelaar Norge	115
MSF - Medecins Sans Frontieres	75
Namibiaforeningen	10
Norges Fredslag	40
Norges Røde Kors	1 989
Norsk bonde og småbrukarlag	140
Norsk Folkehjelp	1 000
Operasjon Dagsverk	600
Plan Norge	200
Redd Barna	2 000
Refugee Norge	175
Regnskogfondet	800
SAIH - Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpfond	852
Senterpartiets Studieforbund	300
Skaun Kommune	15
SLUG - Aksjon Slett U-landsgjelda	56
Sogn og Fjordane 4H	10
Strømmestiftelsen	1 002
Studieforbundet for Folkeopplysning	309
Styringsgruppa for RORG-samarbeidet	1 098
Sund Folkehøgskole	80
SØTK - Støttegruppen for Øst-Timors Kvinner	40
Tekna - Teknisk-naturvitenskapelig forening	30
Ung Agenda 21	80
Unknown	-22
Utviklingsfondet	1 375
Vennskap Nord/Sør	5 205
Vennskap Stord - Comalapa	20
Vennskapsforeningen Burkina Faso-Norge	25
Vennskapsforeningen Norge-Madagaskar	20
Vennskapsforeningen Norge-Mali	13
Vennskapsgruppen Elverum-Tsumeb	55
WWF - World Wildlife Fund	500
Totalt informasjonsstøtteavtaler	38 047

Kultur

(3 kulturprosjekter som er bevilget over samarbeidsavtalene er ikke inkludert her)

ISANDI AS	89
Nationaltheatret	4 150
Norsk Kulturskoleraad	2 625
Rikskonsertene	3 416
SIK - Senter for interkulturell kommunikasjon	100
Unknown	-48
Vennskap Nord/Sør	1 786
Totalt kulturavtaler	12 118

ODA godkjente land på Balkan

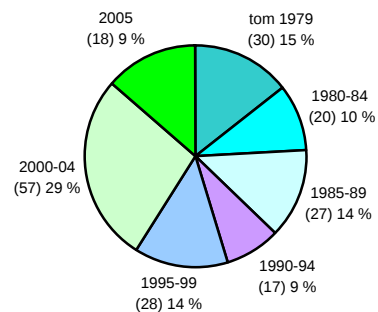
BI-Charity	30
Cicignon skole	83
Gand videregående skole	131
Grenaderkorpset	340
HiBu - Høgskolen i Buskerud	138
Klepp kommune	180
Kvinne og Familieforbundet	110

Levanger Kommune	135
Misc	-43
No partner	187
Nord-Norsk Fredssenter	135
Norges Naturvernforbund	215
Norsk Energi	165
Norsk Jugoslavisk Samband	150
Orkdal videregående skole	87
Raufoss videregående skole	100
Steinkjer skole	95
Stiftelsen Sandnes/Dubrovnik	190
Strand videregaaende skole	220
Unknown	39
Vefsn Kommune	135
Vefsn videregående skole	150
Veiviseren hundeskole	180
Voss gymnas	50
Totalt avtaler til ODA-godkjente land på Balkan	3 202
Grand totalt	1 173 846

* På grunn av avregning av ubrukte midler fra tidligere år kan tilskuddsbeløp i noen tilfeller være høyere enn det som framkommer i tabellen

Etatsansienntet - fordeling kjønn og alder

Etatsansienntet

Grunnlag:

207 medarbeidere (hel og deltid)

Medarbeidere i permisjon m/lønn inkludert

Korttidsengasjerte, konsulenter og hospitanter ikke inkludert.

pr. 31.12.05/utarbeidet 14.02.06/ali

Aldersfordeling - ansienntet

	-30	31-39	40-49	50-59	60+
tom. 1979				10	20
1980 - 84			5	11	4
1985 - 89		1	4	14	8
1990 - 94		3	4	8	2
1995 - 99	1	8	10	5	4
2000 - 04	9	22	13	9	4
2005	6	10	4	5	3
207	16	44	40	62	45

Kjønnsfordeling - ansienntet

Tilsatt	Total	Kvinner		Menn	
		Antall	%	Antall	%
tom. 1979	30	19	63,3	11	36,7
1980 - 84	20	14	70,0	6	30,0
1985 - 89	27	17	63,0	10	37,0
1990 - 94	17	10	58,8	7	41,2
1995 - 99	28	16	57,1	12	42,9
2000 - 04	57	42	73,7	15	26,3
2005	28	17	60,7	11	39,3
Totalt	207	135	65,2	72	34,8

Aldersfordeling % - utvikling i perioden 2002-2005

	-30	30-39	40-49	50-59	60+
2002	6,0	28,0	23,0	32,0	11,0
2003	6,5	26,6	22,8	32,3	11,8
2004	4,3	23,6	21,6	30,8	19,2
2005	7,7	21,3	19,3	30,0	21,7

Stillings- og lønnsnivå - kjønnsfordeling

Grunnlag 207 ansatte i hel- og deltidsstillinger, korttidsengasjerte, konsulenter og hospitanter ikke inkludert

Stillingsnivå	Antall			% av total		Lønnsnivå (lønnstrinn) - gjennomsnitt		
	Total	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Total	Kvinner	Menn
Direktør	1	0	1	0,0	100,0			
Avdelingsdirektør	7	4	3	57,1	42,9	73,1	73,8	72,3
Underdirektør	9	4	5	44,4	55,6	59,1	59	59,2
Spesialrådgiver	1	1	0	100,0	0,0			
Seniorrådgiver	61	27	34	44,3	55,7	60	58,9	60,9
Rådgiver	60	48	12	80,0	20	49,9	49,8	50,4
Seniorkonsulent	12	8	4	66,7	33,3	48,7	46,6	52,7
Førstekonsulent	27	19	8	70,4	29,6	43,4	43,5	43,1
Konsulent	13	12	1	92,3	7,7	39,1	39,6	
Førstesekretær	5	1	4	20,0	80,0	33,8		32,8
Seniorsekretær	7	7	0	100,0	0,0	37,3	37,3	
Sekretær	4	4	0	100,0	0,0	32,5	32,5	
Total ansatte	207	135	72	65,2	34,8			

Lønnsnivå er ikke tatt med når det kun er 1 medarbeider i stillingsgruppe eller i underfordeling kvinner/menn

Ansatte pr. 31.12.05.

Utarbeidet 14.02.06/ali

